

L. VII.
1909

Št. 2.
Februar

BOGOLJUB

cerkven
list

za
Slovence

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Uredništvo in upravništvo
je v Ljubljani, v Katol. tiskarni.

Stane na leto 1 K 60 vin.

Za Nemčijo 2 K 8 vin.

Za Ameriko (brez ameriške priloge)
in za vse ostale kraje 2 K 60 vin.

Domača tvrdka! Domača tvrdka!
2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ivan Pengov

podobarski in pozlatarski ateljé

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim pred-
stojništvom v naročila za izvrševanje strogo
umetniško v raznih slogih izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh
iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd.

— Priznano umetniško dovršena dela! —

Priznalna pisma so vedno na razpolago!

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

 po $4\frac{3}{4}\%$

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni
davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik

2797 Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ul. 2

Podružnice

Spljet, Celovec

:: in Trst ::

Delniška glavnica

:: K 3.000.000. ::

Sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter jih obrestuje po čistih

$4\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste
vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice

Spljet, Celovec

:: in Trst ::

Rezervni fond

:: K 300.000. ::

Marija Sattner, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 19

(Medjatova hiša, II. nadstr.)

se priporoča prečastiti duhovščini za **izdelovanje cerkvenih paramentov**. Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke. 2775

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkve-
nega orodja in posode

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 5

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne
cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po vzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posreabri in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelovodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja Čebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran **lestenec** v renesančnem slogu. 2796

Bogata zaloga 3263

šivalnih strojev koles, pisalnih strojev

pri

lv. Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Iščem vajenca

ki bi imel veselje vstopiti v boljšo pekarijo. Pogoji po dogovoru. Pekarna **Josip Koten** 222 Ljubljana, Tržaška cesta 4. 3-1

129 **Čudite se!** 1-1
50.000 parov čevljev.

4 pare čevljev za 7 kron.

Vsled nakupa velike zaloge čevljev se prodaja le kratek čas po čudovito nizki ceni. **2 para čevljev za gospode in 2 para damskih** na trak z močnimi podplati, močno okovani, z izredno fino usnjato peto, zelo eleg., najn. fas., močni. Velikost v cm. **Vsi 4 pari le 7 K.** Pošilja po povzetju. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

M. KAUFLEK, Krakov 70/18

Velika zaloga umetnih cvetlic
Antonija Mildner
Ljubljana, Mesni trg šte. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v naročevanje vencev in šopkov za cerkev, gg. novomašnike. — Bogata zaloga nagrobnih **vencev in trakov** po najnižjih cenah.

Največja izbira nakičenih 67 3-1

klobukov

za **dame** in **otroke** kakor tudi raznih oblek.

Mesečni koledar za februar 1909.

	Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Razne slovesnosti
			Ljublj. škof.	Iavant. škof.	
1	P. ndelj.	Ignacij, škof-mučenec	Ljublj. franč.	Maribor š. s.	Dne 3. Blažev blagoslov, ki ga lahko deli vsak duhovnik.
2	Torek	Svečnica	Vrabcé	Petrovče	
3	Sr. da	Blaž, škof	Ambrus	Žalec	
4	Četrtek	Andrej Kor., škof	Begunje p. Cirk.	Gotovje	
5	Petek	Agata, dev. muč.; Jap. muč.	Koroška Bela	Teharje	
6	Sobota	Doroteja, dev.-muč.; Tit. škof	Sela p. Šumbr.	Grize	
7	Ned.	1. predpelpel. Romald, opat	Rieg	Sv. Peter S. d.	Dne 11. sklep petdesetletnega jubileja prikazovanja blažene Device Marije v Lurdu.
8	Pondelj.	Janez Ma. ajski, spoz.	Hotedršica	Galicija	
9	Torek	Apolonija	Mirna	Polzela	
10	Sreda	Skolastik, dev.; Viljem	Ljublj. Lichtenth		
11	Četrtek	Prik. Brezmadežne D. M.	Trstenik		
12	Petek	Humbelina, devica	Žabnica		
13	Sobota	Katarina Riči, devica.	Hotič		
14	Ned.	2. predpelpelnična. Valentin.	Radovica	Kozje	Dne 15. duhovne vaje za dekleta p. sv. Jožefu v Celju.
15	Pondelj.	Favstin in Jovita, muč.	Bela Cerkev	Sv. Peter pod sv. Goro	
16	Torek	Julijana mučenica	Zai log	Podsreda	
17	Sreda	Donat in tovariši, muč.	Zavrac	Podčetrtek	
18	Četrtek	Simeon, škof	Spodnja Idrija	Št. Vid pri Planini	
19	Petek	Julijan, spoz.; Viktor muč.	Duplje	Sv. Marjeta	
20	Sobota	Eleverij, škof-muč.	Leše	Olimje	
21	Ned.	3. predpelpelnična, Eleon.	Banjalo	Dobje	Pilštajn
22	Pondelj.	Stol sv. Petra v Antiohiji	Št. Vid p. Brdu		
23	Torek	Pust. Peter Damijan	Kolovrat		
24	Sreda	Pepelnica. Modest, škof	Vavta vas		
25	Četrtek	Matia, apost.	Trnovo, redov.		
26	Petek	Valburga, opatinja	Slap		
27	Sobota	Marjeta Kortonska	Razdrto		
28	Ned.	1. postna, Leander, škof	Preloka		

Odpustki meseca febr. 1909.

1. Pondeljek. Sv. Ignacij. Popolni odpustek: tretjerednikom, v redovni, kjer te ni, pa v farni cerkvi.

2. Torek. Svečnica. Popolni odpustek. a) udom 3. reda; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presvete Srca v bratovski cerkvi; e) udom rožnivenške bratovščine v katerikoli cerkvi; f) udom škapulirske bratovščine karm. M. B. v bratovski ali farni cerkvi, onim ki nosijo višnjevi škapulir; onim ki nosijo beli škapulir v bratovski ali farni cerkve, če molijo za osvobojenje sužnjev; g) udom Marijine družbe; h) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; i) udom družbe krščanskih družin; j) udom bratovščine za duše v vicah danes ali v osmini.

4. Četrtek. I. v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa.

5. Petek. I. v mesecu. Popolni odpustek

vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente in premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo na namen svetega očeta; tretjerednikom popolni odpustek, kakor 1. t. m.

7. Nedelja. I. v mesecu. Popolni odpustek: udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor 5. t. m.

8. Ponedeljek. Sv. Janez Mat. Popolni odpustek udom bratovščine z belim škapulirjem, če v bratovski ali farni cerkvi molijo za osvobojenje sužnjev.

11. Četrtek. Sedem ustanovnikov servitskega reda. Popolni odpustek v bratovščini žalostne Matere Božje s črnim škapulirjem, v bratovski ali farni cerkvi.

19. Petek. Sveti Konrad iz Placencije. Udom 3. reda popolni odpustek, kakor 1. t. m.

21. Nedelja. Sveta Angela Mericija. Udom 3. reda popolni odpustek, kakor včeraj.

22. Pondeljek. Sveta Margareta Kortonska. Udom 3. reda popolni odpustek, kakor 1. t. m.

O II. škofijski sinodi v Ljubljani, od 24. do 28. avgusta.

(Konec).

V.

Štirikrat sem Vam že poročal o naši škofijski sinodi. Ukrenili smo marsikaj potrebnega in koristnega. Preostala mi je le še ena sama točka, ki bo tudi Vas, vernike, vsaj deloma zanimala.

Razpravljali smo o cerkvenem premoženju in o njegovi upravi. To se sicer bolj duhovnih gospodov tiče, posebno župnikov, deloma pa tudi Vas, posebno ključarjev. Zato naj Vam še o tem nekoliko pojasnila dam.

1.

V časopisih liberalnih in socialnodemokratskih se rado vpije po neizmernem bogastvu cerkve po raznih deželah vesoljnega sveta. Kaj je na tem resničnega? Poglejmo!

Najpoprej imamo cerkev in kar je v nji: zvonovi, oltarji, kelih, monstrance, mašna obleka. Vse to se včasih visoko ceni, ker je mnogo cerkvenih potrebščin umetno izdelanih. Ali pa to premoženje kaj nosi? Nič, marveč mnogo stroškov zahteva, da se vzdrži.

Zraven cerkva in cerkvic imamo še poslopja, ki se tudi cerkvenemu premoženju prištevajo. To premoženje pa zopet nič ne nosi, ampak mnogo novcev požre, da poslopja ne razpadejo.

Cerkvene klopi nekaj nosijo. Veste, kako se tudi ti denarji cerkvenemu premoženju prištevajo? Preračunaj se, kaka glavnica (kapital) bi morala biti, da bi toliko obresti prinesla, kolikor prinašajo klopi. Vzemimo, da cerkev dobi za klopi 300 K, ako se računijo obresti po štiri odstotke, bi potrebovali glavnico 7500 K, da bi bilo obresti 300 K: in teh 7500 K se prišteva cerkvenemu premoženju!

Isto velja o biri gospodov župnikov in kaplanov. Bira se ceni in onda se kot cerkveno premoženje zapiše glavnica ki bi toliko nosila, kolikor je bira vredna!

Pri župniških so večja ali manja posestva: vrtovi, travniki, njive, gojzdi, paše. Vse to se preceni in prišteje cerkvenemu premoženju. Zakaj pa služijo dohodki od posestva? Za razne namene, kakor je darovalec določil: za dohodke župniku in kaplanu, za sv. maše na korist pokojnim, za popravo cerkva in kapelic, za siromake, za cerkvenike, za orglavce. Kako koristno in plemenito!

Cerkvenemu premoženju se tudi denar prišteva, ki je koristno naložen v hranilnicah, v državnih papirjih, ali pa izposojen na zemljišča, ter na nje vknjižen. Obresti se uporabijo za sv. maše, za vzdrževanje duhovnega pastirja, za cerkvene potrebe, za sirote.

To je cerkveno premoženje, ki nasprotnike cerkve tako v oči bode, da ga cerkvi neprestano očitajo. Ako taki nasprotniki dobe v kaki državi krmilo v roke, prizadevajo si cerkvi onemogočiti, da bi si kaj premoženja dobila; da, celo tako daleč skušajo priti, da bi cerkvi vzeli, kar je pravično pridobila, kakor se je v najnovejšem času zgodilo deloma na Laškem in posebno na Francoskem.

In posledice? Ali naj cerkve in druga poslopja razpadejo? Ali naj duhovni gladu umirajo? ali naj pri službi božji ne bo ne petja, ne orgelj, ne sveč? in v cerkvi goli zidovi? Kdo naj pa duhovne vzgaja? Brez denarja to ni mogoče! Ako pa cerkev premoženja nima, onda morajo verniki sproti za vse to prispevati, kar je pač jako težko, ali pa mora cerkveno življenje propasti in prenehati. To ravno sovražniki božji žele!

2.

Odkod pa je prišlo cerkveno premoženje? Darovali so ga v cerkvene namene pobožni verniki in duhovniki.

Kdo zida cerkve, kdo župnišča in gospodarska poslopja? Verniki. Kdo voli cerkvi ali župniji kako njivo, kak travnik, kak vinograd? Dobri verniki ali duhovni, ki žele kaj storiti za čast Božjo in kaj prispevati za boljši dohodek duhovnim pastirjem. Odkod denar v hranilnicah, na posojilih, v državnih popirjih? Dobri verniki so v svojih oporokah določili svote za cerkev, za duhovnega ali za sv. maše v prid lastne duše.

Ali niso tem slični nameni res vzvišeni, plemeniti, sveti? Kajne, jako dobro naloži denar, kdor ga kaj ima, pa ga v take namene daruje, dokler je še živ, ali ga zapusti v oporoki.

Kdo je pa lastnik tega premoženja? Kar je danega cerkvi, lastnica je cerkev. Ako naberete za kelihe, za oltarje: kelihi in oltarji niso Vaši, tudi ne župnikovi, ampak last cerkve. Ako navdušeno in veselo prispevate za mogočne zvonove: zvonovi niso Vaši, niso župnikovi, ampak zopet last cerkve, pa more le cerkev z njimi razpolagati. Ako darujete n. pr. kak travnik, kako njivo za vzdrževanje

duhovnih pastirjev, onda je travnik, je njiva last župnije, dohodek pa duhovna, da si oskrbi vse, česar za zdravje in izobrazbo potrebuje.

Ker je pa cerkvena last, dobi k svojim naravnim lastnostim še drug značaj, postane sveta stvar, ker je za svete namene določena. Kdor torej cerkvi kaj vzame, ne stori samo tatvine, ampak božji rop, torej posebno težak greh. Božji rop to ostane tudi onda, ako v zbornicah poslanci skujejo kako postavo na škodo cerkvenega premoženja. Dotičniki so iz cerkve izobčeni.

Vam se pa priporoča, da cerkvi radi pomagajte. Ako imaš dovolj premoženja, odtrgaj si kaj za cerkvene potrebe: za oltarje, za kelihe, za zastave, za zvonove, za cerkvenika, za orgljavca; ako kaj imaš, zapusti nekoliko v korist svoje duše, za kar se posebno svete maše priporočajo.

3.

Kdo pa upravlja cerkveno premoženje? Tisti del, ki je odmenjen zaboljšanje dohodkov župniku ali kapelanu, upravlja župnik sam. Dolžan je vse dobro ohraniti, ako mogoče izboljšati; močno bi grešil, ko bi se po njegovi krivdi cerkveno premoženje zmanjšalo ali celo izgubilo: on bi moral vse povrniti.

Tisti del pa, ki je odločen za cerkev, torej tudi Vaša darovanja ob raznih prilikah, upravlja tudi župnik, toda ne sam. Po cerkvenih postavah sodelujejo pri upravi tudi župljani. Toda kako? Po dveh ključarjih. Ključarji so torej zastopniki župljanov, naj pomagajo župniku, da se cerkveno premoženje ohrani, povečuje in po določenem namenu uporablja in naj bodo v imenu župljanov kot porok, da se njihovi darovi prav porabljajo.

Opravilo ključarjev je sveto in častno opravilo. Zato pa ni vsak za ključarja. Ključar mora biti veren, krščanski mož, ki svoje krščanske dolžnosti natanko in izgledno izpolnjuje. Ključar natanko drži postne dneve, posvečuje nedelje in praznike, prejema rad in večkrat v letu svete zakramente, ključar ne čita liberalnih listov, ne pristopa

liberalnim društvom, ne pijančuje, ne prešeštvuje. Ključar mora biti zgleden, bolj premožen mož in prav značaj, da se morejo nanj zanesti župljani, pa tudi duhovni pastir.

Ključarji in župnik upravljajo cerkveno premoženje. Župnik je glava, on vodi zapisnik stroškov in dohodkov, on varuje hranilnične knjige, državne popirje, on ima shranjeno gotovino. Ključarji pa naj imajo vpogled v cerkveno premoženje, oni naj vedo koliko je denarja; z njimi naj se župnik posvetuje, kadar je treba kakih posebnih stroškov, z njimi naj vsako leto pregleda cerkev, strop, streho, zvonik, pregleda župnišče in gospodarska poslopja; z njimi naj določi, kaj se bo popravilo, kako za popravke denar dobiti; njim obrazloži ob koncu leta cerkvene račune, katere skupaj podpišejo.

Ključarjev si ne izbirajo župljani; v cerkvi take vol. pravice še ne poznamo. Kam bi pa prišli, ko bi se tudi cerkvene osebe po volitvah določevale! Lahko bi bilo mogoče, da bi nasprotni zagrizenci postali ključarji, ki bi župniku le nagajali in sitnosti stresali; bilo bi mogoče, da bi ravno nevredni možje postali ključarji, možje iz liberalnega tabora, možje, ki ne izpolnjujejo krščanskih dolžnosti.

Ključarje odbere župnik sam, toda ne samovoljno, marveč po želji in priporočilih dobrih katoliških župljanov; cerkvene postavne hočejo, da se župnik na to željo ozira. Izbrane predloži gospodu dekanu, ki jih imenuje, jih zapriseže in jim izroči dotično pismo njihovega imenovanja.

Izbrani ključarji se potrdijo za tri leta. Po treh letih preneha njihova častna služba. Napačno je in proti cerkvenim postavam, ako je ključar kar skozi več let brez nove potrditve in to čast kar nekako od očeta podeduje sin. Res, precej je tudi takih ključarjev dobrih, zglednih; toda še več silno oblastnih in ne ravno strogo cerkvenih; da, najdejo se ključarji možje iz liberalnega tabora, ki liberalno volijo in drže liberalne časopise. Ako ga mora sedaj župnik, ali dekan odstaviti, onda gorje, sovraštvo in kletve in cela stranka, cela župnija zoper župnika!

Tega ne morem trpeti. Zato sem na sinodi obnovil cerkveno postavo, da se ključar potrdi le za tri leta; ko tri leta minejo, more se nov izbrati, ali pa poprejšnji iznova dekanu predložiti, iznova potrditi, iznova za priseči, ako se je obnesel, in mu še zaupa župnik in župljani.

Zato se nič ne čudite, nič ne jezite, ako bodo župniki od sedaj točno po teh cerkvenih postavah ravnali. Ako bo koga kaj zbolelo, župnik ni kriv, ampak je le svojo dolžnost izpolnil. Da je pa tako prav, pač sami prav dobro izprevidite.

4.

Ustanovne dolžnosti se morajo natančno izpolnjevati. Ako so dohodki od zemljišča, ali obresti od glavnice določeni za svete maše, morajo se sv. maše ravno tako opraviti, kakor so naročene.

Kot glavnica za prosto ustanovno sveto mašo se zahteva 200 K. Zakaj toliko? Prvič zato, da se ustanova bolj zagotovi. Tekom let namreč bi se utegnila glavnica kaj zmanjšati; morda obresti padejo, morda državni popirji manj veljajo; ako je glavnica večja, onda je še vendar toliko obresti, da je za sv. mašo. Onda ne dobi vseh obresti le duhoven, ki sveto mašo opravi; ampak delež ima tudi ministrant, cerkvenik in cerkev.

Le dan za sveto mašo naj se nikar točno ne določi, ker dneva ni mogoče vselej držati; n. pr. ako je nedelja ali praznik, mora župnik maševati za župljane; ako je poroka ali pogreb, mašuje se za dotičnike; včasih je pa mnogo želja za svete maše, da se mora ustanovljena nekoliko prenesti.

Ako se nabere mnogo ustanovnih svetih maš, pa se sedanjim prošnjam vernikov za sv. maše ne bi moglo ustreči, ima škof iz Rima pooblastilo, da sme v tem slučaju dovoliti, naj se dotične opravijo drugod, kjer se lahko. Mislim, da zoper tako dovolitev v tem slučaju ne bo nikdo pametno ugovarjal.

Župnik mora imeti zapisnik vseh ustanovljenih maš, zapisan mora biti znesek glavnice, znesek obresti in razdelitev obresti, pa tudi, kako in kje je glavnica naložena, in kedaj se je naložena dolžnost izpolnila.

Kadar pride gospod dekan na cerkven obisk, dotično knjigo pregleda; posebno natančno pa vse pregleda škof o času birmovanja. Vidite, tako je zagotovljeno, da se ustanova izpolni.

Natanko zapisati se morajo v posebno knjižico tudi vsakdanje maše, katere verniki žele. Zapisati se mora čas, kdaj se je dolžnost sprejela in kdaj opravila. V tem oziru so cerkvene postave jako ojstre.

Včasih se pa vsakdanjih svetih maš mnogo nabere, posebno v kakem večjem kraju, da jih dotični duhoven ne more opraviti. Kaj sedaj? Škof sme dovoliti, da se dotična dolžnost naloži drugemu duhovnu v škofiji ali zunaj škofije; toda dotični duhoven mora natanko javiti čas, kdaj je sveto mašo opravil. Tak zapisnik imamo v škofiji.

Kajne, kako strogo, natančno in vestno se ravna?

5.

Enako strogo se postopa, ako se gre za to, da se cerkveno premoženje v kake name-ne porabi ali proda. Razume se, da se porabiti ali prodati ne more ono premoženje, iz katerega dohodkov se morajo opravljati svete maše za pokojne ustanovnike; ampak porabiti se more le premoženje, na katerem ni nobene take zaveze na korist kake osebe.

Toda tega ne sme noben duhoven storiti kar po svoji volji. Ampak prošnjo mora predložiti škofu in v tej prošnji s pričami dokazati, da je taka poraba zares potrebna, ali vsaj koristna, ali da tako zahteva nužna in izredna potreba bližnjega. Škof ima iz Rima pravico, da v tem slučaju sme v porabo dovoliti, toda le do neke določene svote. Ko bi pa te postave prelomil in kar po

svoje cerkveno premoženje zapravljaj, zadelo bi ga izobčenje.

Ko bi pa kdo cerkveno premoženje ukradel, ali bi ga hotela država ugrabiti, stori božji rop tat in store božji rop vsi oni, ki so v zbornici za tak plen govorili ali glasovali, ali postavo podpirali; pa tudi iz cerkve so izobčeni. In zato tudi vidimo, da si prav nič niso opomogle države, ki so cerkev oplenile, marveč so se še bolj globoko pogreznile v dolgove in nesreče.

Mislim, da Vas bodo te vrstice o cerkvenem premoženju zanimale. Duhovni imajo pa še mnogo drugih navodil o skrbi za cerkveno premoženje, o čemer pa ne kaže tukaj pisati.

6.

Svoje opazke o naši drugi sinodi s tem zaključim. Prepričali ste se, da smo se one dni o prav veliko važnih in v življenje posegajočih zadevah pomenili. Časa nismo trčili.

Za Vas sem to napisal, da boste ravnanje duhovnov bolj razumeli in da jih boste podpirali v njihovem prizadevanju, kako bi cerkve lepo uredili, kako bi službo božjo natančno po cerkvenih določilih opravljali, kako bi pouk krščanskega nauka zasnovali in kako cerkveno premoženje opravljali.

Izbral sem si v ta namen list »Bogoljub«, ker je močno razširjen in ker se mi je tvarina zanj pripravna zdela.

Vsem priporočam sebe in duhovne naše škofije v pobožno molitev, naj vam dobri Bog radi Vaših molitev podeli vse milosti, kar jih potrebujemo za lepo duhovsko življenje in za uspešno dušnopastirsko delovanje med Vami.

† Anton Bonaventura
škof.

Kristus, s tvojim blagoslovom . . .

Kdo si ti, v bliščeči dolgi halji,
ki stojiš na temnem pragu leta?
Žezlo nosiš, žezlo, kakor kralji,
s krono tvoja glava je odeta.

Kdo si ti, ki božje veličanstvo
na visokem tvojem čelu plava;
ki te diči sveto dostojanstvo,
iz oči odseva moč in slava?

Kdo si ti, ki trume blagoslavljaš,
ko ob tebi spo v svetišče leta?
Kdo si, ki človeštvu pot pripravlaš,
ki te moli množica nešteta?

Jaz sem Kristus, živi Bog!
Moji širni so svetovi,
večnost moja, moj je čas,
moji zemlje so rodovi.

Z zlatim žezlom mojih rok
se odpira doba nova.
Pridite narodi vsi,
dam vam sreče, blagoslova!

Kristus, s tabo, z blagoslovom tvojim
bodi v novo leto prvi naš korak!
Spremljaj našo pot s pogledom svojim,
srečen bodi s tabo dan nam vsak!

S. Elizabeta.

Pogosto sv. obhajilo je potrebno vsem kristjanom.

Prvi del slavnega odloka o pogostnem sv. obhajilu navaja vzroke zanj. Sklicuje se na Tridentinski cerkveni zbor, ki želi, da ne bi verniki samo duhovno, ampak resnično, zakramentalno sv. obhajilo prejeli, koliko-krat se udeležijo najsvetejše daritve. Nadalje omenja besede Jezusove, ki je samega sebe imenoval »kruh življenja« (Jan. 6, 48.) nasproti mani v puščavi, katero so Izraelci jedli in umrli; imenoval se je nadalje »nebeški kruh« (Jan. 6, 50.) in »živi kruh«, ki je iz nebes prišel (Jan. 6, 51.). Kako imeniten je ta živi nebeški kruh, povedo besede Jezusove: »Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta« (Jan. 6, 52.). Pomenljivo je, da je Jezus Kristus govoril najprvo o kruhu, ki je boljši od mane, potem je govoril prav določno in jasno o svojem mesu in o svoji krvi (Jan. 6, 52.—58.) in na posled je zopet ponovil in zaključil svoj nauk z besedami: »Ta je kruh, kateri je prišel iz nebes; ne kakor so jedli vaši očetje mano in so umrli. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.« (Jan. 6, 59.) To je tisti živi nebeški kruh, ki ga Kristus v očenašu sam imenuje »naš vsakdanji kruh«. Po besedah sv. cerkvenih učnikov prosimo v znani Gospodovi molitvi bolj za dušni, kakor pa za telesni kruh. Tudi ne smemo prezreti besedice »danes«. Kristus nas ni učil moliti in prositi za en teden, en

mesec, eno leto, temveč za vsak dan. Vse to dokazuje torej, da nas je Jezus sam učil moliti in prositi kar naravnost za vsakdanje sv. obhajilo.

Ta prošnja in molitev pa je splošna. Toraj velja za vse kristjane. Le s pomočjo splošnega vsakdanjega ali vsaj pogostnega sv. obhajila nam bo možno, da se prenovimo v Kristusu. Poglejmo sedaj važnost pogostnega sv. obhajila za posamezne stanove.

1. V prvi vrsti pride tu v poštev pač duhovniški stan. Ta stan je s pogostnim sv. obhajilom v tako tesni zvezi, da ž njim stoji ali pa pade. Ne moremo si misliti duhovnika brez vsakdanje sv. maše ali brez vsakdanjega sv. obhajila. Če je duhovniška služba angeljska, da naravnost božja, mora tudi njegova vsakdanja hrana biti angeljska, nebeška, božja. Duhovnik je pred vsem lastni na božja. Boga si je izvolil za svoj delež, zatoraj mora biti vedno v tem, kar je božjega. Nič pa ni bolj svetega in božjega na svetu, kakor je presv. Rešnje Telo. Ali ne veljajo besede Jezusove: »To delajte v moj spomin!« ravno duhovnikom? Sv. apostol Pavel jih krasno razlaga, rekoč: »Koliko-krat boste jedli ta kruh in pili kelih, boste smrt Gospodovo oznanjevali, dokler ne pride«. (I. Kor. 11, 26.) Duhovnik živi med svetom, pa ne sme ž njim držati, ne sme biti posveten. Vedno in povsod mora zastopati

Kristusa in držati ž njim. Duhovnik mora biti luč sveta, sol zemlje, novi kvas, ki ima moč, vse prenoviti v Kristusu. Zato potrebuje sam luči, soli in kvasu. In kje prejme vse to? V vsakdanji sv. maši. Duhovnik je človek, ima neprenehoma opraviti z ljudmi, s posvetnimi in grešniki, in vendar mora biti po besedah sv. Pavla »služabnik Kristusov in delivec skrivnosti božjih« (I. Kor. 4, 1.). Pa to še ni najhujše in najtežavnejše. Če je že služba duhovnikova sama na sebi težavna, dostikrat celo nevarna, vedno pa polna odgovornosti, je še mnogo hujši neprestani boj s tolikimi zakletimi sovražniki. Najhujša sta svet in satan. Kristus sam jim je to napovedal z besedami: »Svet vas bo sovražil« in o satanu je prerokoval: »Udaril bom pastirja, in ovce se bodo razkropile«. Noben stan ni toliko zaničevan in preganjan na svetu, kakor duhovniški. Zato pa tudi ni prejel noben drug stan toliko milosti in pomoči od Jezusa Kristusa, kakor ravno ta. Ko je prišla za Jezusove apostole najhujša in najbridkejša poskušnja ob času Kristusovega trpljenja, jih je njihov božji Učenik milo tolažil, opominjal molil za nje in razveselil, okrepčal in potrdil s prvim sv. obhajilom pri zadnji večerji. Ne smemo prezreti in pozabiti, da je Jezus Kristus postavil in delil svoj najsvetejši Zakrament ravno ob času, ko sta se združila svet in satan, da uničita pastirja in čredo. Kaj bi bilo s prestrašenimi apostoli, ko bi ne bili prejeli sv. obhajila, in kaj bi bilo dandanes z duhovniki, ko bi ne imeli najsvetejše daritve? To je naša moč, ki jo dobro verno ljudstvo pač dobro razume, posvetnjakom pa ostane duhovnikovo življenje in delovanje vedna uganka. K temu slednjemu imam nekaj zanimivega dostaviti. Naj izve tudi dobro ljudstvo, kako sodijo posvetnjaki o duhovniški službi. Proti enemu mojemu še živemu gospodu bogoslovnemu profesorju se je enkrat neki posvetnjak tako-le izrazil: »Za vas duhovnike mora pač nekaj strašnega biti, toliko grehov v spovednici slišati, toliko z raznimi ljudmi občevati. Saj ni mogoče, da bi duhovniki mogli čisti biti.« Gospod profesor je dobro vedel, kam merijo te besede, zato mu je dal tudi odgovor, ki je vreden, da ga izve

javnost. Rekel mu je: »Gospod, ko bi Vi imeli toliko opraviti z grehi, kakor mi, in ko bi Vi imeli toliko priložnosti občevati z drugim spolom, kakor moramo mi po svoji duhovniški službi, Vi bi se pogreznili in se valjali v takih hudobijah, da bi morali segniti pri živem telesu!« Tako sodijo posvetnjaki o duhovnikih. Po njihovi sodbi so največji grešniki na svetu duhovniki in vse njihove ovčice, sami seve pa največji svetniki! Toda hvala ljubemu Jezusu za njegov najsvetejši Zakrament, ki varuje in posvečuje pred vsem duhovnike same, potem pa tudi njihovo verno ljudstvo. Po stanu, poklicu in službi potrebujejo toraj najbolj duhovniki vsakdanjega sv. obhajila, da morejo sebe in ljudstvo prenoviti v Kristusu.

2. Pogosto sv. obhajilo je potrebno dalje z a k o n s k i m. To poudarjam posebno zato, ker omenja naš odlok o pogostnem sv. obhajilu, da je nesrečni janzenizem (to je tista nasprotna struja, ki je največje težave delala pogostnemu sv. obhajilu, kar jih pozna cerkvena zgodovina) izključil trgovce in zakonske od pogostnega sv. obhajila. Kristus je toliko držal na zakonski stan, da ga je povzdignil k časti svetega zakramenta, sveti apostol ga imenuje »velik zakrament v Kristusu in Cerkvi«, sveta Cerkev ga je do današnjega dne neprenehoma branila proti vsem sovražnikom, ki so ga hoteli oropati cerkvenega značaja! In ta stan, ki je obdaran s tolikimi božjimi obljubami in še prav posebno odlikovan po četrti božji zapovedi, bi moral pogrešati ravno najboljšega pripomočka svetosti in popolnosti? Mene vedno v srce boli to napačno razumevanje tako važnega zakonskega stanu! Vprašam: odkod pa bomo dobili dobrih in svetih duhovnikov in redovnikov? odkod močnovernih dijakov in čiste, neomadeževane mladine? Ali ne govori sv. apostol Pavel: »Posvečen je namreč neverni mož po verni ženi, in posvečena je neverna žena po vernem možu; sicer bi bili vaši otroci nečisti, zdaj pa so sveti« (I. Kor. 7, 14.). Svetost otrok je najbolj odvisna od svetosti sv. zakona! Ravno v tistem 1. listu do Korinčanov in v istem 7. poglavju uči sv. apostol Pavel: »Kdor je

oženjen, skrbi za to, kar je svetnega, kako bi ženi dopadel, in je razdeljen« (I. Kor. 7, 33.). »Katera je pa omožena, misli na to, kar je svetnega, kako bi možu dopadla« (I. Kor. 7, 34.).

Ali obsoja toraj sv. apostol oženjenega in omoženo v to, da morata skrbeti le za posvetno in da moreta razdeljena biti? Kakor je Kristus opozarjal svoje apostole na razne sovražnike in nevarnosti, tako opozarja tudi sv. apostol Pavel zakonske na njihove največje nevarnosti, kakor so skrbi za posvetno in razdeljenost. Toda Jezus kliče prvim kakor drugim: »Glejte, jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta!« Odkod je dobivala sv. Monika moč, tako dolgo in stanovitno moliti za svojega sina Avgušтина? Ali ni bil to tisti presveti Zakrament, od katerega si je želela še tudi po svoji smrti pomoči in tolažbe pri najsvetejši daritvi, za katero je prosila že umirajoča svojega sina sv. Avgušтина? Kakor razlaga mnogo učnikov, ni bila Marija milosti polna samo zaradi sebe, ampak tudi zaradi nas, da nam jih more deliti. Ravno tako je tudi z zakonskimi. Oni morajo posvečevati sebe in svojo družino, zato pa morajo iskati in zajemati vso svojo svetost v pogostnem sv. obhajilu.

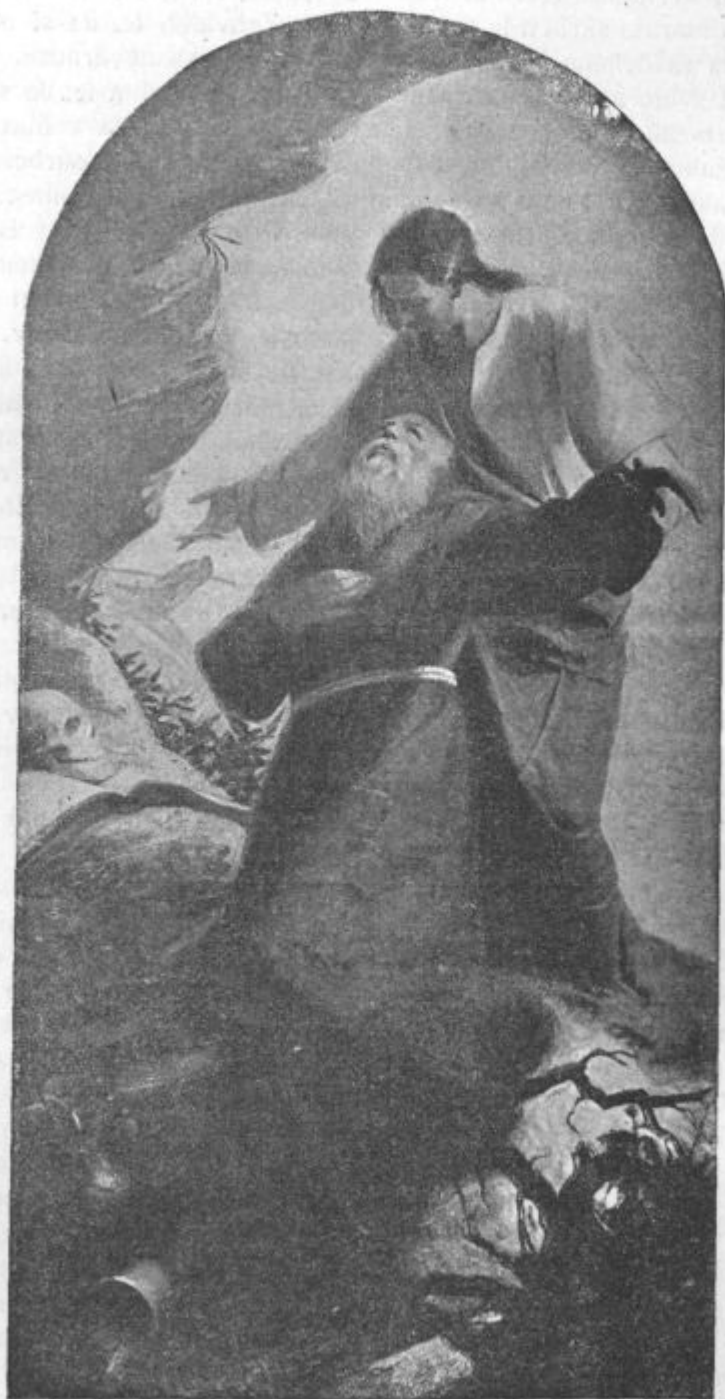
3. Pogostno sv. obhajilo je neobhodno potrebno za mladino. O kako krasno nalogo ima čista mladina! O mladeniču piše sv. apostol Pavel: »Kdor je brez žene, skrbi za to, kar je Gospodovega, kako bi Bogu dopadel« (I. Kor. 7, 32.) in o mladenki: »In devica misli, kar je Gospodovega, da bi bila sveta na telesu in na duhu« (I. Kor. 7, 34.). Najlepšo nalogo ima pač nedolžna mladina. Ona se najbolj popolnoma posveti svojemu božjemu Odrešeniku. O tem predmetu moram pravzaprav najboljše pisati, ker ravno tu se gre za to, nedolžno mladino ohraniti in utrditi v dobrem, zapeljano pa zopet rešiti. Za danes hočem podati samo en zgled, kako zna prava devica rešiti svojo najlepšo nalogo. Dne 22. januarja 1908. je umrla v moji župniji 23-letna Marijina družbenica, ki pa zasluži, da ji za obletnico ob sklepu Marijinega jubileja posvetim nekaj vrstic. Ko sem potoval meseca junija 1907. v

Lurd, mi je dala Rozalija Pleterski, tako je ime tej pokojnici, pismo ter me prosila, naj je osebno preberem pred lurško Gospo. Res to storim, pa moram reči, da sem se čudil vsebini, ki je bila sledeča: »Naša ljuba lurška Gospa, najsrčnejše te pozdravim s temi vrsticami. Zahvalim te, da si me varovala celo življenje toliko nevarnosti, posebno nečistega greha, zahvalim te, da si mi podelila milost, da sem stopila v Marijino družbo, zahvalim te, da si mi oskrbela dušnega vodnika, da si mi izprosila milost dobre dolge spovedi. Prosim te pa prav iskreno, dodeli mi milost, da bom v deviškem stanu živela in umrla. Prosim te, da bom vedno vredno in pogosto prejemala presv. Rešnje Telo in kmalu umrla, da pridem k tebi v nebese.« Reči moram, da so me zadnje besede prav iznenadile. Naravnost za smrt prositi, je pri mladini vendar nekaj bolj redkega. In glejte, Marija je res uslišala tisto pismeno prošnjo in sicer na način, ki ga moramo imenovati posebno milost. Kmalu nato, ko sem se vrnil iz Lurda, je Rozalija Pleterski opravila letno spoved. Pri tem je rekla: »Nikdar se še nisem s tolikim strahom pripravljala, kakor sedaj«. V prejemanju sv. zakramentov je sploh bila zelo vestna. Ravno na praznik brezmadežnega Spočetja Marijinega 1906. je pristopila k »I. obhajilni zvezi«. V Marijini družbi je prejemanje sv. zakramentov obvezno za vsaki mesec. Toda po odloku o pogostnem sv. obhajilu je naša Marijina družba vpeljala takoimenovano »obhajilno zvezo«, in sicer prvo, ki obvezuje prejemanje svetih zakramentov za vsak teden, in drugo, ki obvezuje isto za vsakih 14 dni. Že od l. 1907. se je vestno držala I. obhajilne zveze. Čudno je bilo tudi to, da je ravno po tistem lurškem pismu imela pokojna Rozalija največ snubačev. Zdi se, da je satan vse sile napenjal, odvrniti jo od njenega sklepa. Bog vé, bi li ostala stanovitna? Skoraj bi sodil, da ne. A tu je naenkrat vmes posegla božja roka. Dne 20. januarja je začela tožiti nad bolečinami, na sv. Neže dan, 21., je bila previdena in 22. je že izdihnila svojo čisto dušo. Ko sem pri previdenju spoznal, da je njena bolezen smrtnonevarna, sem jo opozoril, naj opravi

daljšo spoved, pa mi odgovori: »Samo od zadnje spovedi se želim obtožiti, zaradi prejšnjih sem popolnoma mirna«. Dvakrat me je prosila, da naj pri odprtem grobu prosim njene tovarišice za odpuščanje, ako je katero pohujšala. S tako mirnim srcem še

nisem videl nobenega umirajočega zreti smrti v oči, kakor to Marijino hčer in nevesto Jezusovo, kateri je naša ljuba lurška Gospa na njene srčne prošnje podelila največjo milost — srečne smrti.

Župnik Alojzij Šoba.

Sv. Anton Puščavnik.

Slika v stranskem oltarju na Brezjah. (Slikal J. Grohar.)

Predpustna razveseljevanja in solze Cerkve.

Če kaka družina žaluje radi smrti svojega člana ali radi druge nesreče, ne pride nobenemu družinskemu članu na misel, da bi se udeleževal razposajenih veselíc.

Človeška družba žaluje zaradi strašnega potresa v južni Italiji; nad poldrug stotisoč ljudi je našlo naglo smrt pod razvalinami podrhtih hiš; na tisoče ranjencev se zvija po bolnicah, mnogi so od groze znoreli . . . Na Balkanu se bliska; bojni ples žuga Evropi, svetu . . . Države se oborožujejo ter druga drugo srpo gledajo . . .

Predpustni norci plešejo — se mi zdi — na ognjeniku . . . Toliko se govori o človekojubju in vendar se kljub trpljenju in žalosti premnogih ljudi nečejo odreči grešnemu, mesenemu razveseljevanju. Ali se pravi to imeti sočutje s trpečim človeštvom? Kje je toliko hvalisano bratstvo?

Tam iz Lurda doni ljubeznivi glas brezmadežne, čiste Device človeškemu rodu: Pokora, pokora, pokora! Videti hočemo, ali bodo ljudje ta svareči glas umeli ali pa bodo z grešnimi veselíci klicali nove šibe božje na sé in na svet . . .

Katoliška družina posebej se nahaja v veliki žalosti in tiski; del katoliške družine, Francija, zdihuje v težkih okovih; boj proti Cerkvi se je umel tudi v drugih državah; razne hudobije se množe, zločini so na dnevnem redu; mesta so gnezda nesramnosti, na visokih šolah se uči brezverstvo, cela povodenj nesramnih in brezbožnih knjig in časopisov preplavlja skoraj vse kraje; srd Cerkvi sovražnih moči raste ter napada Rim ter pastirje sv. Cerkve; dobe se celo listi, ki spodbujajo k umoru katoliških duhovnikov . . .

Kateri čuteč, pošten katoličan bi spričo teh žalostnih dejstev mogel se udeleževati predpustnih norosti?

Grehi sveta zahtevajo pokore, zadošččenja, posebno še v nesrečnem predpustnem času. Ako človeštvo tega ne stori in ne neha z grešnim razveseljevanjem, utegne železna roka božje pravice še hujše udariti posamnike, družine, narode . . .

Posebno vas vse opominja »Bogoljub« in vas iskreno prosi: nihče naj ne hodi na ples, bale in »plesne venčke«, ki jih prirejajo lahkoživci v tem času po mestih, trgih in celo vaseh; branite tudi drugim nanje hoditi, sosebno starši otrokom svojim. Današnji predpustni plesi, posebno po gostilnah, so pač žalosten ostanek starih poganskih razvad, s katerimi so praznovali pogani praznik Baha, malika požrešnosti in pijanosti.

Že pogan Cicero se je srdil nad takimi Bahovim praznovanjem, rekoč: »Nihče ne pleše, kakor norec ali če je pijan«.

Sv. Gregor je pisal prijatelju: »Pomisli, da ne gredo skupaj Kristus in plesni muzikanti. Prešestniki more pravičnega in plači plesalke je bila glava sv. Janeza Krstnika.« Kak nauk za vse, ki tišče na ples!

Sv. očetje so z vso strogostjo svarili pred plesi.

»Bog nam nog ni dal za plesanje,« so besede sv. Krizostoma, »ampak da sramežljivo hodimo po poštenih potih.«

Sv. Efreim je rekel: »Od koga so se naučili plesati? Kdo je kristjane učil kaj tacega? Gotovo ne sv. Peter, ne sv. Pavel, ne sv. Janez ali kateri od Duha Gospodovega napolnjeni človek, ampak peklenški drakon.«

»Kjer se pleše,« je pisal sv. Ambrož, »tam ni varna več sramežljivost in čistost, posebno ako se godi to ponoči, ki je prijateljica hudobij. Le hči prešestnice, kakršna je bila hči Herodijade, bi mogla plesati. Kdor pa hoče čisto in pošteno živeti, ne hodi na ples.«

Sv. Karl Boromej je tako odločil: »Ples, ki je tako škodljiv in čistosti krščanskega življenja tako nevaren, naj se popolnoma iztrebi, ker je vzrok mnogih nerodnosti in pregreh proti čistosti, razuzdanosti, umorov in pobojev« . . .

Sv. Genovefa, mejna grofica, se je že pred 1600 leti v času od sv. Treh kraljev do pepelníčne srede zaprla v tesno celico ter je preživela ta čas z molitvijo, postom in pokorili, ker so se že takrat sredi krščanskega

sveta godile enake nerodnosti kakor danes.

Bl. Ana Katarina Emerih se je izrazila o plesu tako-le: »Na nek večer sv. Treh kraljev je bil ples blizu mojega stanovanja. V svojo veliko žalost sem bila celo noč priča tega razposajenega plesa in rogoviljenja. Videla sem hudiča samega vmes; videla sem pa tudi, kako je sovražnik posameznim vzbujal slabe želje; angelj jih je od daleč klical, toda ti so se k hudemu obrnili. Nič drugega nisem videla; nihče ni odšel brez škode.

Katarina Emerih je vsako leto o predpustnih dneh premnogo trpela. Nalagala si je ostra pokorila za obilne pregrehe. »Gledati moram,« tako je pisala, »vse grdobije in razposajenosti, slabe misli in pokvarjenost src, ter zanjke hudega duha; v svojo žalost vi-

dim, kako duše omagujejo, padajo . . . Hudega duha vidim povsodi zraven . . . jaz pa kličem k Bogu ter se zanje pokorim. Zraven vidim sramoto, s katero ti nespametneži obkladajo svojega Odrešenika. Vidim ga ranjenega in s krvjo ter pljunki pokritega. Vidim ta grešna razveseljevanja, ki jih svet za nedolžne ima, v strašni nagoti in vseh posledicah. Moje srce silno trpi, smilijo se mi ti ubogi grešniki, molim zanje, prosim milosti; ko nisem več mogla sama moliti, sem prosila svojega angelja varuha in angelje varuhe raznih duš, naj hite na pomoč» . . .

Dragi čitatelji »Bogoljuba«, starši in mladi ljudje, vzemite si k srcu te besede ter darujte, kakor Katarina Emerih, svoje molitve, sv. maše in sv. obhajila Bogu v spravo za obilne pregrehe v predpustnem času!

Teotim.

„Pustite male k meni . . .“

Nesli so novorojenčka k sv. krstu. Predno odidejo, pravi mati: »Še nekaj! Nesite otroka, ko bode krščen, od krstnega kamena k velikemu oltarju. Molite pred Najsvetejšim in darujte dete ljubemu Jezusu. V duhu hočem biti z vami. Vselej me peče, ko vi-

dim, kako hitro gredo botri z novorojenčkom od svetega krsta iz cerkve.«

Ta blaga mati je bila priprosta kmečka žena in kako dobro je razumela besede Izveličarjeve: »Pustite male k meni, ker njih je nebeško kraljestvo.«

Ura sv. rožnega venca.

Bližamo se koncu jubilejnega leta lurske Matere božje. Kakor je že pisal »Bogoljub« v 5. številki lanskega leta, naj bi mi postavili Mariji trajen spomenik na ta izvanreden dogodek. Ta naj bi bil med drugimi: ura sv. rožnega venca. Pri nas je ta družba nova, ne pa tako drugje. Ustanovil jo je leta 1635 o. Timotej Ricci iz družbe Dominikanov v Bolonji na Laškem. Namen je, da bi se kot presv. Rešnje Telo, tako tudi Marija častila celo leto noč in dan, vsako uro v letu. Česar ne more storiti eden, to jih lahko stori več skupaj. V ta namen se zbere po 24 udov v dnevu, ki eno uro v mesecu ali v letu časti z rožnim vencem ljubo Devico Marijo.

Tako imamo mesečne in letne ude. Mesečne družbe morejo voditi le oo. Dominikanci. Teh pri nas ni. Kaže nam za sedaj vpeljati le letne ure: take pa lahko sami vodimo, oziroma bratovščine sv. rožnega venca, kakoršnih je pri nas že veliko. Ta ura sv. rožnega venca je drugje že zelo razširjena, posebno po Francoskem, Španskem Nemškem, Angleškem, še celo v misijonskih krajih. V Belgiji n. pr. je bilo leta 1893 114.598 udov! Dne 13. januarja leta 1889 je pristopil taki mesečni uri sveti oče Leon XIII. Molil je prvi dan v mesecu od 10. do 11. ure ponoči.

Da se družba vedno ohrani, je dobro,

da se zbere v en venec po 24 udov iz enega kraja. Tako prednik ali prednica hitro namesti umrlega uda z novim.

Morda bi se komu težko zdelo prevzeti ponočno uro. Ali eno uro v letu tudi ponoči moliti ne bo pretežko, kdor ljubi Marijo. Ravno take ponočne ure so nekako zadoščenje za brezštevne grehe, ki se godijo ponoči, so pomoč bolnikom in umirajočim, pomoč dušam v vicah. Take ponočne ure tudi nadomeščajo ponočne dnevnice, ki so se nekaj bolj pogostoma opravljale. Utegnil bi kdo misliti, da je kaj takega nemogoče, da se ne bo toliko udov nabralo. Ali tu velja pogum! Takim naznanjam, da sem v kratkem času nabral že 28 vencev, in to samo iz dveh župnij: iz ene 25, iz druge tri. Ljubljanska škofija šteje približno 294 župnij: ako se nabere v vsaki župniji po en venec, 24 udov, imamo blizo skupaj celo armado, 365 vencev. Tako upam, da bomo mogli tudi mi Slovenci pokloniti Mariji to novo družbo leta 1910, ko se bo v Avstriji obhajal mednarodni marijanski shod ali kongres. Pristavim še besede sv. očeta Pija IX., ki jih je govoril proti koncu življenja nekim romarjem in s temi besedami vabim tudi v to vojno:

»Srčnost velja! Otročiči moji, vabim vas, da se z menoj vred vojskujete proti nevarnostim, ki pretijo cerkvi in družbi — a

ne s sabljo in mečem, ampak z rožnim vencem!«

Bolj natančen poduk o ti družbi se dobi v knjigi družbe sv. Mohorja leta 1897 »Sveti rožni venec«.

Studeno pri Postojni, 10. dec. 1908.

Dominik Janež, župnik.

Dostavek.

Dosedaj se je nabralo že 31 vencev. Ti so molili do 25. januarja vsako uro v dnevu in ponoči in stali na častni straži pri kraljici sv. rožnega venca. Došli so ti venci iz sledečih krajev: Iz Št. Jerneja 6 vencev, iz Gore pri Sodražici 3 venci, iz Globelji župnije sodraške 3 venci. Ta vas šteje 34 številc in poslali so 3 vence. Udje so tudi moški. Iz Loškega potoka je prišlo celih 17 vencev. Če morejo tam in tam, zakaj bi ne mogli tudi drugje, tudi pri nas? Častivci Marijini, na noge! Nabirajte take vence Marijinih vojščakov, da se nabere še 340 vencev, ki bodo noč in dan, vsako uro v letu na straži. Kdo nima toliko ljubezni do Marije, da ne bi molil eno uro v letu, pa naj bo ta ura tudi ponoči ali kadar hoče? Koliko jih je, posebno sedaj pred pustom, ki ne samo eno uro, ampak cele noči stražijo na straži satanovi! Ali naj bodo otroci tega sveta modrejši kot otroci luči, otroci Marijini? Ne! Ne dajmo se od njih osramotiti!

Razstanek.

Češko spisal Václav Kosmák. Preložil J. G—n.

Na sv. Silvestra popoldne so oblekli domači zagorskega župnika v cerkevno obleko. Od starosti mu je oslabelo telo: ni moglo več samo sebi služiti.

Ko je začelo zvoniti, je prišel v župnišče gospod kaplan, prijel starčka pod pazduho in ga počasi peljal v cerkev. Množica se je trumoma zbirala; tudi nekaj sani se je pripeljalo iz oddaljenih vasi, in ko sta duhovnika stopila v hram Gospodov, je bila že vsa cerkev natlačeno polna.

Na koru so zabučale orglje, zapeli so pevci in ko je zopet zavladala tišina, je peljal cerkvenik gospoda župnika iz zakristije na udoben sedež, ki so mu ga bili naredili na stopnjicah ob oltarju. Bil je oblečen v belo haljo. Staro, sivo glavo toliko da je še nosilo njegovo slabotno telo; klonila mu je kakor poln, zrel klas.

Če bi bil imel dolgo brado, bi bil vsakdo menil, da je prišel sv. Janez Evangelist drugič na svet; tako veličastno mu je bilo

obličje, tako ljubeznivo mu je zrlo oko, tako milo so se mu nasmihale uvele ustnice.

Na koru so zopet zagrmelje orglje, gospod župnik je sedel in nekam žalostno pogledal na zbrane vernike, ki so ga zrlí kakor z enim očesom in še dihali niso.

In utihnilo je vse kakor pri povzdigovanju.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!« je zašepetal župnik in vzravnal glavo.

»Na vekomaj!« je odzdravila množica.

»Mili mi farani!« je izpregovoril čez nekaj časa. »Danes smo se zbrali, da zahvalimo Boga za vse letošnje leto izkazane nam dobrote. V vas gledam svoje mile, dobre otroke, ker ste prihтели v tako obilem številu, da poklonite z menoj, s svojim duhovnim očetom vred Vsemogočnemu svoje hvaležno srce v dar, ki mu bodi mil kakor Abelova daritev! In zares dovolj imamo povoda, da se mu zahvalimo! Zakaj žetev nam je bila obila in srečna, vse vasi naše fare so bile obvarovane pred vojsko, kugo, požarom, točo — in za kar se Bogu še posebej zahvaljujem — nihče ni umrl letos v naši fari nagle ali nepripravljene ali nasilne mrti. Oče nebeški, prejmi za to zahvalo svojega starega služabnika!«

Umolknil je, pogledal kvišku s solznim očesom, pa sklenil roke. V množici pa se je začulo ihtenje.

»Kogar je obiskal Bog letos z nesrečo, zahvali se mu tudi za to! Zakaj šibo, s katero nas tepe Gospod, moramo poljubljati. Kaj ni rekel naš Odrešenik: Kdor hoče biti moj učenec, naj vzame svoj križ na rame in hodi za menoj! O ljubite križ, ki so ga vam poslala nebesa, tolažite se ž njim, zakaj križ, samo križ vam bo nekoč izveličanje! Ne bogastvo, ne slava, ne razkošje, ne lepota, ampak križ je vaša rešitev!«

»Jaz sam sem dolžan največjo zahvalo. Z današnjim dnem je minilo petdeset let, kar sem prišel k vam za dušnega pastirja. To dolgo dobo me je krepčal Bog in blagoslavljal mi trud. Ko vas tako gledam, ne zagledam nikogar izmed onih, ki so bili možje ob mojem prihodu.«

»Do malega vse sem vas krstil, vse učil v šoli in hiši Gospodovi, vse tolažil, vsem bil svetovalec! Obilo setev mi je prisodil Bog. Kakor je razvidno iz knjig, sem 5723-krat krstil in blagoslovil 978 zakonskih parov. Prestal sem v tej dobi mnogo nadlog. prenesel mnogo krivic, mnogo solzo potočil, ali vse to trpljenje se mi zdi kakor sen. Jaz se spominjam danes le tvojih dobrot, o Gospod, in sadu, ki mi ga je obrodilo delo. Dosti sem delal, — pa če se oziram po vas, mili mi, ni mi žal napora, in se z veseljem vležem k onim, ki sem jih pokopal. Pač utrujen sem, utrujen, in spati se mi hoče! Smrtno spanje mi že zapira oči, zatoorej vam hočem reči danes »lahko noč« — hočem se od vas posloviti — posloviti za vselej! Zadnjikrat vam danes govorim.«

Množica je zajokala, a gospod župnik je govoril naprej s tresočim se glasom:

»Z Bogom torej, mile mi ovčice! Hvala vam za vso ljubezen in naklonjenost; a ko bom počival v črni zemlji, ne pozabite svojega starega očeta!«

Ljudje pa so zagnali jok, da je starček sam zaplakal in si zakril oči.

Čez nekoliko časa je mignil z roko, in ko je ihtenje množice utihnilo, je dalje govoril:

»Čemu plakate, otroci? Privoščite mi miru in pokoja! Kadar drevo usiha, ga posekajo in na njegovo mesto zasade novo drevo. Ko se hiša podira, beže ljudje iz nje. Jaz sem staro drevo! Nič za to, če se umikam mlademu. Razvalina sem; kakšno utočišče vam je mogoče dobiti pri meni? Torej privoščite mi miru in pokoja! Mora že biti tako! Držal nisem križem rok, dokler je bilo kaj moči v meni, — a ta moč je pošla! Ko sem prišel k vam, sem imel kakor noč črne lase: a zdaj me vidite vsega belega! Ko sem prišel k vam, sem bil kakor hrast; a zdaj se tresem kakor trs! Ko sem prišel k vam, sem cvetel kakor jablana; a kje je moj cvet danes? Ko sem prišel k vam, mi je zvenel glas kakor zvon; a zdaj toliko da me slišite. Ko sem prišel k vam, mi je gorelo srce od ljubezni do življenja in delovanja; zdaj pa

toliko da še bije srce in se kmalu, kmalu ustavi, kakor ura, ki se je iztekla!»

»Dragi mi! Tudi vi ste mladi, močni, polni življenja in upov! Poglejte mene! Danes vam priča moje uvelo telo, kar je rekel Salomon: Nečimrnost čez nečimrnost in vse sama nečimrnost! Vedite, da se tudi vi postarate, tudi če vam nakloni nebo še višjo starost; vedite, da tudi vi oslabite, da tudi vam napoči, kakor temu letu, zadnji dan!«

»Bodite torej vedno pripravljeni na smrt, kakor mora biti pripravljen vojak za vojsko, ko zabučí bojna tromba in zagrmi vojaški boben. Ali je morda zaradi tega pravi vojak plah? Nikdar ne! Tako tudi vi, ko se boste pripravljali noč in dan na smrt, ne bodite boječi, ampak delajte z veseljem in živite pošteno, kakor sem vas zmeraj učil. Ako ste dobili od očetov domovja: tedaj je vaša sveta dolžnost skrbeti za to, da jih ohranite in povečate potomcem. Bojte se Boga, spoštujte duhovsko in svetno gospoško, ljubite zemljo, ki vas je rodila, ki vas živi in v katero boste pokopani, ne sramujte se navad svojih očetov in ne zapirajte duri revežem, da bi vam ne bila nekoč ta brezsrčnost v zapreko k vratom nebeškega Očeta!«

Težko si je oddihaval, segel z roko na srce, pogledal po cerkvi, kakor človek, ki se seli iz hiše, pa govoril s slabotnim glasom:

»To so bile moje zadnje besede. S tega svetega mesta vam ne bom nikdar več govoril. Na svidenje tedaj, ko bomo pili kelih večnega veselja v nebeškem kraljestvu!«

»Na svidenje!« je zazvenel bolesteni vzklík po hiši Gospodovi.

»Ovčice drage! Odpustite mi, da sem vas s tem govorom užalostil! Kaj si morem jaz za to, — iz goreče hiše letajo sove, iz starčkovih ust pa besede o smrti. — A ti, o Gospod, odpusti mi po svoji veliki milosti, kar sem pregrešil, odpusti mi, če nisem tvoje čede dovolj pazno stražil. Za vse vkup pa,

za zdravje, bolezen, za prijetnosti in bridkosti prejmi ponižno in vročo zahvalo, ki jo poklada stari tvoj služabnik na oltar milosti tvoje! — Hrepenim z žejnim jelenom vred po studencu žive vode: daj se mi je napiti, o Gospod! — Podeli svoj blagoslov vinogradu, v katerem sem tako dolgo deloval, varuj ga pred točo in kugo sveta, naj ti procvita in prinaša stoteri sad, iz katerega se polni kelih blagoslova in blagostanja — amen.«

Pri zadnji molitvi je župnik vstal in se obrnil k oltarju. Ali utrujen je omahnil nazaj v sedež. Na koru pa so zabučale orglje in zadušile jok vernikov; glasovi orgelj so se razlegali po hiši Gospodovi kakor glas viharjev po gozdu; iz zakristije je prišel duhovni pomočnik, cerkvenik s kadičnico in strežniki. Odvedli so stračka doli; cerkvenik je prižgal sveče in izpostavili so presveto Telo. Dim kadila se je dvigal kvišku ter prijetno dišal po hramu božjem. A ljubša od kadila je bila Gospodu hvala, s katero ga je slavil stari njegov služabnik pred stopnicami ob oltarju: »Te Deum laudamus!« In množica je pela za njim v globoki pobožnosti: »Hvalimo Tebe, o Bog!«

Nato je v cerkvi zavládala spet tišina, in ko je župnik stopil k oltarju, je vzel v roke monstranco pa zapel: »Salvum fac populum tuum, Domine!« (Obvaruj svoje ljudstvo, Gospod!) in sveče so mu ožarile obraz kakor svetniku.

— — — — —
To je bila zadnja župnikova pridiga. Šel je v pokoj, ali za kratek čas. Kmalu je šel v večni pokoj. Kadar pa je slavil to svojo instalacijo v nebeško kraljestvo, je bilo za pogrebom mnogo duhovnikov in na tisoče vernikov, in vse je jokalo in njih solze so padale v njegov grob.

Pa saj to niso bile solze, — to so bili dragi biseri, ki so se lesketali v njegovi nebeški kroni.

O stari gospod župnik, kako srečni ste v večnem miru! . . .

Lurški Gospé.

(Za slovo jubileju. — F. S. Finžgar.)

Oj Lurd, Bernardka in Brezmadežna ...
Kako imena ta
gredo nam do srcá!

Nebeški glas pozval je pastarico
častit Brezmadežno devico.
V votlini sredi masabjelskih skal
privrel studenček je iz suhih tal.
In kjer se divja roža skal ovija,
od tam ljubkó prosila je Marija:

»Zaupno k meni vsi hitite,
ki trudni ste in ki trpite!
Studenček ta je moj nebeški dar,
pri njem pomoči iščite vsékdar!
In kot studenec ta nikdar ne zgine,
ljubežen moja do ljudi ne mine!«

In usta revne lurske pastarice
med svet so nesla glas neba Device:
Kot močni val preplave vsa morja,
ves svet preplaval glas je ta.

Miljoni so ga čuli, ostrmeli,
miljoni so k studencu prihiteli,
in dolgega že pol stoletja
v Lurdu iščejo zavetja.
Tam sto in sto Adamovih sirot
napilo se nebeških je dobrot:
Hvaležnih sto in sto glasov
Mariji venec spleta nov.

Mi z njimi Te srčno pozdravljamo,
Kraljičo našo Te proslavljamo.
Vsi v srcu Tebe nosimo,
vsi vdani Tebe prosimo:

»Povsod Brezmadežna Devica,
naj čuva Tvoja nas desnica!
Saj v srcih nam nikdar poprej
ne mine Tvoj slovesni jubilej,
da ga po bojih — zmagoviti, srečni
s Teboj slavimo v — zarji večni!«

Smrt zmodrila sovražnika Cerkve.

Pred nekaterimi meseci je na smrt zbolel Don Ignacio de Ventemilla, 80letni general prekucuhov in bivši cerkvi sovražni predsednik države Ekuador. Ko je gledal smrti v oči, je zahrepenel spraviti se z Bogom in cerkvijo. Spovedal se je priorju avguštincev ter je izrekel željo, da bi mu pri nesli sveto Popotnico zelo slovesno in z vojaškim spremstvom. Predno je umirajoči prejel sveto Telo Gospodovo, je podal očitno izjavo, ki se je glasila: »Jaz prosim odpuščanja za vse pohujšanje, ki sem ga dal v življenju. Razglašali so me za brezverca, toda izjaviti moram, da brezverec nisem bil. Kar sem hudega storil, nisem storil iz so-

vraštva, ampak iz grešne prijenljivosti do prijateljev in svetovalcev. Jaz želim umreti spravljen s cerkvijo in svojim Bogom. Še enkrat prosim odpuščanja, in vi nayzoči, razglasite to mojo izjavo drugim. Vedo naj tudi vsi, da nisem bil nikoli prostozidar.« — Nato se je obrnil k staremu generalu Moncayo, ki je poveljeval vojaškemu spremstvu kralja nebes in zemlje, rekoč: »Gospod general! V očigled smrti presoja človek stvari vse drugače. Naj vam bo moj zgled v svari in poduk.« Nato je sprejel Ventemilla z veliko pobožnostjo sveto popotnico. Dogodek je vzbudil mnogo zanimanja. **Teotim.**

Šola krščanske popolnosti.

(Dalje.)

Duhovno branje.

Kaj je krščanska popolnost? Kaj moremo razbrati iz dosedanjega popisovanja popolnosti? Da je za božjimi lastnostmi ni lepše in dragocenejše stvari, kakor je popol-

nost. Sv. pismo jo tako-le povečuje: »In cenil sem jo nad kraljestva in prestole, in bogastvo sem zaničeval v primeri ž njo. Tudi nobenega dragega kamena nisem primerjal

ž njo; saj je vse zlato v primeri ž njo slab pesek, in srebro se ceni zraven nje kakor blato. Ljubša mi je bila kakor zdravje in lepota, in za luč sem si jo izvolil, ker njena svetloba nikdar ne ugasne.» (Modr. VII. 8.—10.) Tako sv. pismo, torej pravzaprav sam večni Bog.

In kakšen učenjak bi ji morebiti tako-le hvalo zapel: Popolnost? Sv. Janez Zlatoust jo imenuje krščansko filozofijo (modroslovje). Najlepši cvet je, ki more pognati iz človeškega duha. Več je in lepša kakor vsaka umetnost. Nobena pesem in nobena godba ni tako sladka, nobena slika tako čarovita, nobena pesem tako v srce segajoča — sploh nobena harmonija tako nebeško lepa, kakor tisto soglasje, ki ga je bil napravil popoln človek v svojem srcu s trdno voljo in z božjo milostjo.

Prvo sredstvo v dosego tega neprecenljivega zaklada je resno hrepenenje po popolnosti. To je tista gonilna moč, ki spravi v tir in tek vsa druga sredstva. Najprej si poišče tak človek modrega in pobožnega dušnega vodnika, ki mu kaže varno pot po strmi poti popolnosti. To je drugo sredstvo v dosego tega namena. In če človek dobi dobrega vodnika, in je do njega odkritega srca in ubogljive volje, je to gotovo najboljšo sredstvo v dosego popolnosti. Najboljše, ali ne edino. Danes si oglejmo neko nadaljno sredstvo, namreč branje dobrih duhovnih knjig, ali kratko: duhovno branje.

Zakaj je treba brati duhovne knjige?

1. Zato ker je sam dragi Bog prvi začetnik duhovnih knjig. On je navdihoval svete moše, da naj pišejo in kaj naj pišejo, in nastalo je — sveto pismo, prava pisana beseda božja, najlepša vseh duhovnih knjig. Odkar nam je družba sv. Mohora podarila v »Zgodbah svetega pisma« predragocene zaklade sv. pisma, teče vsem bogoljubnim Slovencom iz te knjige res zlat studenec, iz katerega moremo zajemati najvišje popolnosti.

Na podlagi razodetih resnic so pisali tudi drugi sveti in pobožni moše o krščanskem, o popolnem življenju. Brez dvoma jih je pri tem vodil nagib milosti božje. O nemškem

pisatelju Albanu Štolc pišejo, da mu je prišla misel, sestaviti to ali ono dobro knjigo, po navadi na kakšen praznik Matere božje, in sicer je stal načrt cele knjige kar naenkrat pred njegovim umom. Da so pisali svetniki, kakor sv. Ignacij svoje »Duhovne vaje«, sv. Frančišek Saleški svojo »Filotejo«, Tomaž Kempčan knjigo »Hodi za Kristusom«, prav posebno pod vplivom božje milosti, kdo bi tega ne vedel?

Toraj Bog sam hoče, da se pišejo duhovne knjige, in, seveda, da se berejo: to je enkrat ena.

2. Vsi svetniki, ki so stremili za popolnostjo, so posebno radi prebirali duhovne bukve. Gotovo smo že videli tuptam podobno puščavnika ali redovnika, vsega zaverovanega v debelo knjigo, ki jo je imel pred seboj. Kaj pa je umetnik, ki je tako podobo naslikal ali narisal, s tem hotel povedati? Da si človeka, ki hoče postati popoln — in to je za vsakega redovnika, za vsako redovnico najsvetejša stanovska dolžnost, — skoraj misliti ne moremo brez duhovnega branja. Zato so svetniki božji dobršen čas svojega življenja posvečevali duhovnemu branju; in še dandanes je po vseh dobro urejenih samostanih vsak dan nekaj časa odmerjenega duhovnemu branju. Kar je drugim služilo in jim še služi v dosego popolnosti, bo gotovo tudi nam.

3. Popolnost je velika umetnost. A vsake umetnosti se je treba učiti. Tudi popolnosti. Uči se pa ravno v duhovnih knjigah. Vsaka zares dobra duhovna knjiga je kakor pridigar, ki nam kaže varno pot iz tega nizkotnega sveta proti popolnosti, proti večni blaženosti. Dobra knjiga nam velikokrat nadomestuje dušnega vodnika na poti popolnosti. Saj imajo tudi potovalci svoje popotne knjige, kjer je opisana že skoro vsaka kravja steza, da ne zaidejo. Če imajo torej turisti svoje žive vodnike, potovalci svoje tiskane »vodnike«, zakaj pa bi mi ne imeli svojih popotnih knjig, ki nam kažejo in popisujejo pot popolnosti?

4. Pa ima tudi včasih dobra knjiga res neznansko moč do človeškega srca. Včasih je zadosti samo ena beseda, pa se odpre str-

mečemu duhu čisto nov svet in se polaste srca čisto nove misli, ki človeka čisto izpremene. V dokaz par zgledov.

20. avgusta leta 1876. je umrl na Dunaju duhovnik **Ludovik Donin**. Poln hrepenja, dušam koristiti, je bil spisal nebroj dobrih knjig: do njegove smrti so poromale gotovo v 6 milijonih izvodov križem sveta. Ena takih njegovih knjig se tudi imenuje »Priatelj bolnikov.*) Zdaj pa poslušaj, kako se je enkrat neka posvetna Dunajčanka ob eni sami besedi te knjige — izpreobrnila.

Ob križu rešitev.

Torej ta Dunajčanka je bila mlada, zdrava, zala, bogata, vesela: prava skakalinka. Zabave, igre, smeh, petje in plesi, to je bilo njeno vsakdanje opravilo. Nekega večera pride že precej pozno domov. Doma jo je čakala strežnica in brala, da bi ji čas hitreje in koristnejše potekel, iz omenjene knjige »Priatelj bolnikov«. Pri tem branju jo dobi skokonoga gospodična. Pogleda v knjigo in pomilovaje pravi: »O ti uboga jokava

stvar ti! Da moreš imeti veselje nad takim berilom!« Strežnica nič ne odgovori na to in kmalu se spravite obe spat, vsaka v svojo spalnico. Ali strežnica še ni dobro zaspala, kar zasliši iz spalnice svoje gospodične ihtenje in pritajen jok. Prestrašena vstane, posluša nekaj časa, potrka na vrata in vpraša, kaj da je. »Oh,« odgovori gospodična, »v tvoji knjigi sem brala eno besedo, ki mi ne dá zaspati, besedo: večnost! Oh, večnost, večnost!« In zopet jok in jok! Dolgo je še ihtela tisto noč in šele potlej se je umirila, ko je trdno sklenila, da bo znanprej dala slovo lahkomišelnemu življenju in svoje srce posvetila le tistemu, za katerega je ustvarjeno vsako človeško srce — Bogu. In res je začela čisto novo življenje, posvečeno le ljubezni do Boga in do bližnjega — popolnosti. — Lej, kaj stori včasih ena sama beseda!

Na Laškem je živel pred več sto leti v mestu Siena plemenit in bogat trgovec **Janez Kolombini**. Kakor pred Lah, je bil silno vroče krvi in hude jeze. Nekega dne pride opoldne domu. Lačen in žejen je, a kosilo še ni pripravljeno. To je bilo že zadosti, da je zavrelo po njem. Začel je robančiti in rohneti, in kakor ploha so se vsule na ženo, dekle in otroke najhujše psovke in kletve. Ko jim je vse povedal, kar je lepega vedel in znal, in vse na tla pometal, kar mu je prišlo v roke, in razbil, kar se je dalo razdrobiti, je pa nazadnje le izprevidel, da mu jeza ne bo skuhal kosila in da bo treba vsekako počakati. Ko se malo unese, pobere knjigo — neko »Življenje svetnikov« je bilo, — ki jo je bil malo prej ob tla treščil in začne brati. Bere, bere, knjiga ga očividno zanima. Obraz se mu umiri, zresni, v kratkem je čisto zatopljen v knjigo. Prinesejo kosilo, a on — »ne vidi nič, ne sliši nič«. Ko ga žena opozori, da je kosilo že pripravljeno, mirno odgovori: »Naj še malo počaka, da to-le do konca preberem,« — bil je ravno popis o izpreobrnjenju sv. Marije egiptovske — in res ni dal knjige iz rok, dokler ni vsega prebral. Od tistega časa naprej je bil ves izpremenjen in postal je — svetnik. Sveta Cerkev ga praznuje na dan 31. julija, prav tisti dan, kakor sv. Ignacija.

*) Krankenfreund.

Tisti Naceti, ki imajo ta dan god, bodo znali nekaj podobnega povedati tudi o svojem patronu. — Kako je bilo že tisto? Tako-le, ne res? Sv. Ignacij je bil prej vojak, častnik, po naše najmanj kakšen stotnik. V neki vojski s Francozi je imel z drugimi braniti trdnjavo Pampelono na Španskem. Hrabro se je boril, a imel je nesrečo: v najhujšem metežu ga zadene topova krogla in mu zdrobi nogo, nakar se trdnjava sovražniku uda. Ignacij mora v bolniško posteljo. A tu mu je neizrečeno dolg čas. Da si ga prežene, zahteva kratkočasnih povesti, romanov — ki pa tiste čase niso bili tako umazani, kakor so mnogokrat dandanes — na to je bil namreč ves mrtev. Ali v celem gradu, kjer je ležal, ni bilo nobene take knjige. Prinesejo mu le neko »Kristusovo življenje in smrt« in neko »Življenje svetnikov«. Kaj si češ, kadar ti je dolg čas? — Naš bolnik vzame in začne brati. In to branje, in ta Kristus, in ti svetniki so ga popolnoma preustrojili. Začel je pravo svetniško življenje. Dosegel je višek popolnosti in postal je eden največjih svetnikov.

Ali vidiš? Zdaj pa še vprašaj, čemu da je duhovno branje.

A bodi zgledov dovolj!

5. In če se vpraša, kako da more imeti duhovno branje tak vpliv na naše življenje, pa tako-le odgovorimo:

a) Resnica je resnica. Med za okus, luč in barve za oko, lepa pesem za posluš, resnica pa za um in srce. Gibka ribica je le v vodi zdrava in živa, lahki ptič le v zraku vesel, um naš pa le tedaj v resnici srečen, če resnico spozna in če se po resnici živi.

b) Zgledi — če take beremo — imajo še prav posebno moč do srca. Besede mičejo, zgledi vlečejo, veli znani pregovor; ali kakor je nekdo še bolje povedal: besede vlečejo, zgledi pa potegnejo.

c) Kakor se takemu, ki bere kaj slabega, rad pridruži hudobni duh, da ga skuša in v greh spravlja, tako se takemu, ki bere duhovno knjigo, pridruži sam sveti Duh, da ga razsvetljuje, k dobremu vzpodbuja, da mu meči voljo in blaži srce. Posebno tako si

moremo razlagati izpreobrnjenja, kakor smo jih zgoraj videli.

Tako torej! Zdaj vemo, zakaj da radi večkrat sezimo po dobri duhovni knjigi. Le o tem še nekaj, kako naj beremo.

Kar nakratko povemo: Duhovno branje mora biti kakor dobro kosilo. Malo potrpljenja, pa se bomo umeli!

a) Kosilo se prinese na mizo v čednih, snažnih posodah in posode se vselej zopet čisto umijejo in lepo spravijo. — Tudi z duhovnimi knjigami moramo nekako tako delati: čiste, snažne jih moramo lepo shraniti, tako da bo dobra knjiga ostala pri hiši cela in čista od roda do roda. Družba sv. Mohora pošilja vsako leto tudi dobrih duhovnih knjig med svet. A kako se velikokrat godi tem revicam! In ta-le »Bogoljub«, ki ima toliko zatega zrnja v sebi? V marsikateri hiši leži morebiti razcapan, strgan in pomazan pravi »revček Andrejček«. Ne tako! Dobra knjiga se mora lepo spraviti kakor židana ruta, kakor praznična obleka.

b) Če ni kosila vsak dan na mizo, človek začne pešati, moč in zdravje mu pojemata. Če količkaj moreš, beri vsak dan vsaj nekaj malega iz dobre duhovne knjige. Če pa ni mogoče, se pa v nedeljo zato odškoduj, da nekoliko več bereš. V družinah eden bere, drugi pa poslušajo.

c) Pred kosilom in po kosilu se moli. — Zapro si tudi pred duhovnim branjem Boga, da te razsvetli in ti da svojo božjo milost.

d) Neki zdravnik je enkrat tožil: »Le pogledjte! jesti ne znajo ljudje, jesti! Kar mečejo vase! Želodec, ti pa bodi lepo priden in zdrav! Kako naj jim želodec dobro prebavlja, če jedi prej dobro ne razgrizejo in ne prežvečijo!« — To velja tudi za duhovno branje! Ne kar požirati listov in knjig: zlagoma in počasi je treba brati, in dobro premisliti, kar beremo. Posnemati moramo čebelo, kedar »bere«. Od cveta do cveta leta, a nobenega ne zapusti prej, da ni posrkala iz njega vsega medu, kar ga ima cvet v sebi. Tako tudi mi: moramo pustiti, da resnice

in zgledi prepoje vso našo dušo, vse srce, nekako okušati moramo te resnice, primerjati svoje življenje s tem, kar smo brali, in skleniti trdno, da se hočemo po tem tudi ravnati. Na ta način bo duhovno branje res prava — dušna hrana, eno najboljših sredstev v dosego popolnosti.

e) Po kosilu se pa zopet moli. — Tudi po duhovnem branju zahvalimo Boga za prejete milosti. Hvaležnost je najbogatejši studenec novih milosti in dobrot.

f) Ni vsaka jed za vsakega. — Tudi vsako duhovno branje ni za vsakega pri-

merno. »Hodi za Kristusom«, »Filoteja«, »Življenje svetnikov«, »Kristusovo življenje in smrt«, »Slovenski Goffine«, »Nebeška hrana« itd.: same lepe reči, ali za nekatere bo imela ta knjiga več hrane, za druge pa druga. Vprašaj spovednika, dušnega vodnika, in po njegovem svetu se ravnaj!

Toliko o duhovnem branju, o tej dušni hrani! Bog daj, da ti vselej tekne, in da postajaš od dne do dne podobnejši tistima dveh, ki morata biti tvoja vzora — Jezusu in Mariji!

† Dva sotrudnika „Bogoljuba“

Umrli je dne 12. decembra v Lomu pri Tržiču vpokojeni vojni duhovnik č. g. **Frančišek Premru**. Kot redovnik-frančiškan je bil posvečen za mašnika leta 1873 ter je bil nameščen najprej v Klanjcu, potem v Karlovcu. Leta 1878 je bil kot vojaški kurat mobiliziran in se je udeležil vojne v Bosni in Hercegovini. Kot dušni pastir se je povsod odlikoval z izredno gorečnostjo in vestnostjo. Pridno je deloval v vojaških bolnišnicah, prevideval je z vso skrbljivostjo ranjence, jim je pisaril pisma na domače. Tolažil je vse ter bil pravi oče vojakov. Za svoje skrbno in požrtvovalno delovanje je bil odlikovan z zlatim križcem, ki ga je nosil z velikim ponosom. Ko se je povrnil leta 1886 iz Bosne, je opravljal službo vojaškega duhovnika v Celovcu, Gradcu in Oseku. Pred tremi leti je stopil v pokoj, toda brez dela ni hotel ostati. Izvolil si je bil Lom za svoje torišče ter se popolnoma posvetil ljudem in cerkvi; popravil je župnišče, poučeval ljudstvo, skrbel za lepoto službe božje. Vsi so ga ljubili in spoštovali. Izkušen vojaškega pastirovanja je blagi pokojnik marsikaj napisal za »Bogoljuba«. Njegovo popisovanje se

je bralo kaj mično in zanimivo. Žal, da mu je bolezen, ki mu je pretrgala nit življenja, vzela iz rok pero že pred enim letom, da ni mogel nadaljevati obljubljenega popisovanja o Hercegovini. Bog daj njegovi duši večno srečo!

V Železnikih pa je umrl vpokojeni nadučitelj **Jožef Levičnik** v 83. letu starosti. Bil je še učitelj stare šole in mož stare korenine, globoko veren in vnet za vse dobro. Mnogo let je tudi županoval v Železnikih, orgljal pa, odkar je bil odrasel menda ves čas do smrti. Z veseljem je pripovedoval, koliko — nad dvajset — njegovih bivših učencev je duhovnikov. Pisateljival je od mladosti, prej v »Novicah« in »Danici«, zadnja leta tudi v »Bogoljubu«. Seveda se mu je na starost pero že nekoliko obrabilo, zato tudi ni bilo vselej vse sprejeto, kar je poslal, in je bil morda dobri mož časih zaradi tega malo žalosten. Vkljub temu pa sta bila z urednikom dobra prijatelja. Lansko leto je romal z nami v Lurd — naš najstarejši romar. Zdaj ga je Bog poklical po zasluženem plačilo. Naj gleda božje obličje!

Slovenci v Lurdu.

(Piše urednik. — Dalje.)

Zdaj, ko smo v Lurdu, bi bilo primerno, da si malo natančneje ogledamo to sveto mesto.

Preden pa pripovedujem dalje, naj povem, da se 11. svečana sklence jubilejno leto, 11. svečan je namreč tisti srečni dan, ko se je »bela Gospa« prvič dala videti nedolžni Bernardki v masabjelskem skalovju. Lani je bilo tega 50 let. Ta dan se je pričela obhajati petdesetletnica z velikimi slavnostmi, in letos se sklence istotako s primerno slovesnostjo. Sveto opravilo bo ta dan vršil škof iz Treviza, rojstne škofije sv. očeta, monsignor Longhin iz kapucinskega reda, ki bo podelil papežev blagoslov v imenu sv. očeta. Popolni odpustek imajo ta dan vsi, ki bodo v Lurdu; pa tudi vsi, ki ta dan ali prihodnjo nedeljo prejmejo sv. zakramente in molijo na papežev namen.

Tako, zdaj pojdemo v Lurd, da si ga ogledamo!

Lurd ima — to so tudi nekateri drugi romarji opazili — precej podobnosti z našim Kamnikom. Zada visoko gorovje, spredaj ravnina, okolu mesta in v mestu samem gričevje. Kakor sredi Kamnika stoji Mali grad, tako sredi Lurda lurški grad. In kakor tik pod Malim gradom teče Bistrica, tako tik pod lurškim gradom reka Gav. — Tedaj mnogo podobnosti. Samo da je Lurd večji. Lurd ni tako malo mestce, kakor smo si mislili. Imeti mora sedaj blizu 10.000 ljudi. Seveda se je v zadnjih 50 letih znatno povečal. Gav je velik kakor naša Sava v njenem srednjem teku na Kranjskem. Tla v mestu so gričasta; ulice se večkrat vzdigujejo. Hiše so večinoma hoteli (prenočišča) in prodajalne. Cerkvi smo opazili v mestu samem dve. Ena, manjša, mora biti kaka samostanska cerkva. Druga — farna — jako velika, nova, mogočno zidana, pa še ne dodelana. Zidal jo je sloveči župnik Peyramale (Peramal), ki je živel in župnikoval za časa prikazovanj. Pisatelj Lasserre (Lasér), ki je tako krasno popisal lurške zgodbe, ga slika kot izrednega, imenitnega moža z osornim obrazom, pa sila mehkim srcem. Pri zidanju cerkve pa ni imel sreče. Bog mu je pošiljal velike križe, ki jih je junaško nosil. Cerkev še danes ni popolnoma dovršena.

Gav priteče od juga iz pirenejskega pogorja v severni smeri. Pri Lurdu pa se obrne pravokotno naravnost na zapad. Tisti prostor med Gavom in bližnjim gričem je bil priča nenavad-

nih dogodkov, ki so se ondi godili pred 50 leti. V ozadju tega prostora stoji lurška svetišča, spredaj pred njimi se razprostira krasna planota.

Da si boste pri tem popisu mogli lažje kaj misliti, zato danes — in za sklep jubileja — še enkrat prinašamo dve lurški sliki, ki sta bili že lani v »Bogoljubu«. Same besede brez slike bi vam malo pomagale. Prosim, glejte na podobe in sledite besedam!

Iz mesta, ki nam je tukaj za hrbtom, stopimo čez most, ki se na prvi podobi na desni strani koj pri začetku vidi. Naprej od mostu se takoj začne tista planota, ki je ograjena od vseh strani. Ob desni teče Gav, ob levi vodi cesta. Po sredi so speljana lepa pota. Po teh potih hodi procesija, da se lahko zadostno razprostre in lepo zaokroži: popoldne z Najsvetejšim, zvečer z lučicami. Koj na začetku te planote stoji lep kip sv. Mihaela, kakor bi stražil vhod na ta posvečeni prostor. Nekaj dalje za njim stoji velik in lep križ. Ta dva se na podobi, žal, ne vidita. Sta ravno za drevesom. Na unem koncu tratine, na sredi, stoji tretji kip, ki se na obeh slikah nekoliko, pa slabo, vidi. To je kip lurške Gospe. Marija je obrnjena proti cerkvi. Na glavi ima krono, spodaj jo obdaja venec cvetja. To je najlepša Marijina podoba v Lurdu. Zvečer je krasno električno razsvetljena. Med tem kipom in cerkvijo je širok, s peskom posut prostor. Tu so nastavljeni bolniki, ki jih koncu procesije blagoslavlja. Ta prostor je priča nikjer drugod na svetu poznane navdušenja in pobožnosti.

Omeniti moramo, da sta naši podobi, čeprav čedni, še vedno jako nepopolni, in ne kažeta krasnega kraja in svetišča v vsej njih lepoti. Podrobnosti, ki tvorijo pravo lepoto, na sliki kar zginejo. Vendar bolje nekaj, kot nič.

Prva cerkev, v katero se stopi s tega trga kar po ravnem, je cerkev sv. rožnega venca. Le nekaj prav složnih stopnic vodi v njo. Dobro pogledajte to cerkev, sicer je še opazili ne boste. Nima zvonika, ne prave strehe. Tiči kar v zemlji, ali bolje: v skalo je vsekana. Stoji spredaj pred baziliko in je toliko visoka, kolikor visoko je bazilika nad ravnino. Čez to cerkev, po njeni strehi se gre v baziliko.

Cerkev sv. rožnega venca je bila zidana pozneje kakor bazilika. Zidali so jo iz potrebe, videč, da bazilika za ogromne množice romarjev ne zadostuje. Časih sta še obe cerkvi s krypto

vred premajhni; tedaj se postavi oltar in prižnica zunaj pred rožnovenško cerkvijo. Videli smo tam zunaj sv. mašo z asistenco o priliki prihoda desettisočerih Baskov. Služba božja se opravlja v Lurdu z vso krasoto.

Znotraj je cerkev sv. rožnega venca okrogla in jako prostorna. Večja je kakor bazilika. Ima 16 oltarjev in še par stranskih kapel, med njimi češka. Spredaj na sredi stoji glavni oltar okoli in okoli ob steni pa 15 oltarjev s 15 skrivnostmi rožnega venca, ki so krasno iz mozaika vpodobljene.

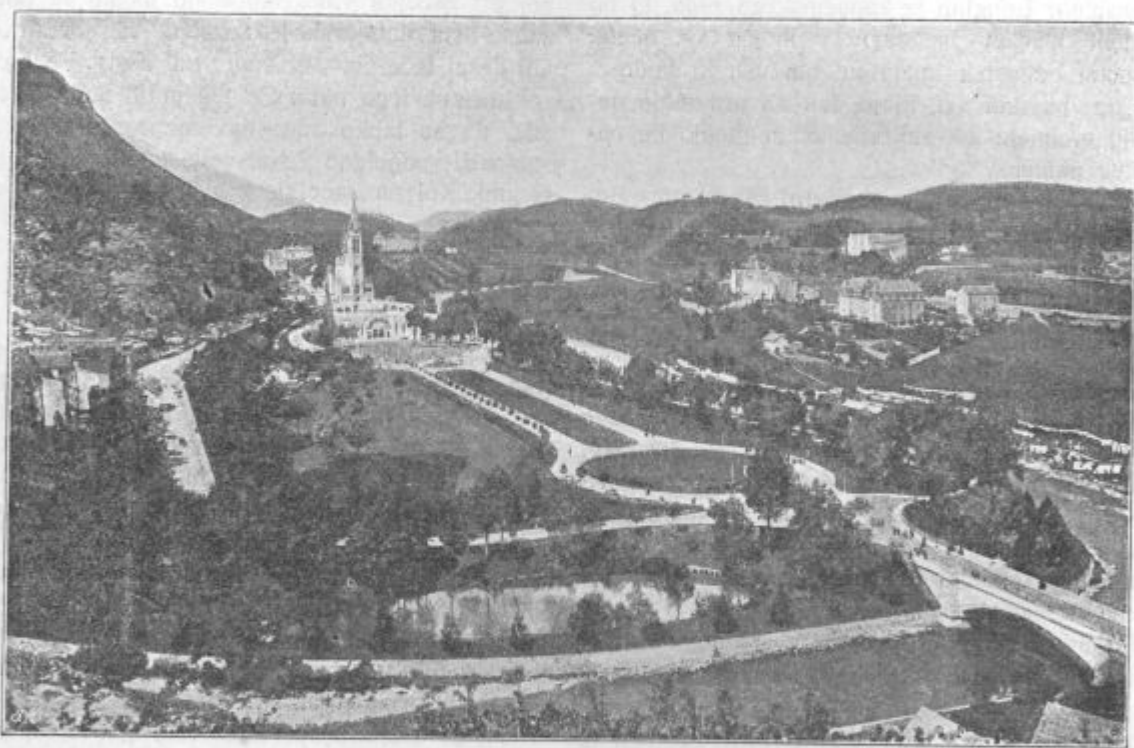
Prekrasen je portal (vrata z okrasjem) te cerkve; zvečer je električno razsvetljen. Svetlo-

se šele spusti po planoti pred svetišči in se nazadnje zlije skupaj kakor ognjeno morje na prostor pred rožnovenško cerkvijo.

Vrhu rožnovenške cerkve so postavili lanskoleto dva stolpa iz rezanega kamna, ki bosta dajala celi podobi še lepše in mogočnejše lice. Na naših dveh slikah teh stolpov še ni; so jih lani ob naši navzočnosti šele izdelavali.

Pod baziliko je kript (spodnja cerkev). Vhod se nekoliko vidi. Kripta je nizka, pa tudi v njej je vse lepo izdelano. Ima več oltarjev in spovednic.

Bazilika sama ni posebno velika; a je lepa. Vsa je iz belega rezanega kamna. Zvečer — pa

bo dobiva cerkev le od zgoraj; sredi oboka je veliko okroglo okno.

Preko te cerkve tedaj se gre v zgornjo, v baziliko. Ta pot, ta prehod je imenitno izpeljan. Na mogočnih obokih se spenja na obeh straneh iz rezanega kamnja prelepo izdelan viadukt kvišku. Na drugi podobi, kjer je cerkev povečana, vidite nekoliko levo stran tega veličastno izpeljanega in zaokroženega hodnika, ki vodi kvišku. Bolj proti sredi, od obeh strani portala, pa peljejo tudi še stopnjice navzgor. Ta veliki hodnik je ob popoldanski procesiji ves zastavljen z gledavci. Večerna procesija pa gre od jame preko njega — po eni strani gor, po drugi dol — potem

ne vsak večer, samo ob slovesnejših večerih — je električno razsvetljena vsa od tal do vrha zvonika. Na velikem oltarju je podoba Marijina iz snežno-belega marmorja. Okoli velikega oltarja je venec kapel. V ladji po obeh straneh kapele in spovednice. Celo na koru je postavljenih več oltarjev za silo. Orglje so za velikim oltarjem.

Po vseh stenah do vrha in pod stropom pa visi nešteto zastav in bander. Ravno tako so vse stene v baziliki, kripti in rožnovenški cerkvi pokrite s spominskimi marmornatimi ploščami in napisi. Spominskih tabel ne obešajo, kakor pri nas, ampak so vzdane plošče.

Duplina se na naših podobah ne vidi. Je na desni strani bazilike, ravno pod njo. — Na levi od cerkve je najprej cerkvena pisarna (bureau), zadej stanovanja za duhovnike; zadnja hiša na levi bazilike je pa škofovo bivališče. Ravno pred pisarno vodi v breg pot, ki pripelje do križevega

pota. — Zdravniška pisarna pa je shranjena pri tleh pod onimi visokimi oboki, ki vodijo s pla-note na vrh rožnovenske cerkve, na desno.

Toliko za danes. Kar je še preostalo, o tem prihodnjič.

Cerkveni razgled.

Po svetu.

Strahovit potres v Siciliji in v Kalabriji na južnem Italijanskem, ki je o božičnih praznikih razrušil toliko mest, trgov in vasi, ki je končal življenje stotisočim, — je glasno svarilo za vse. Spričo pretresljivih poročil, ki prihajajo iz krajev nesreče, se vsiljujejo človeku nehote besede Gospodove: »Čujte, ker ne veste ne ure, ne dneva«. Dasi so tla, kjer so ležala razdejana mesta Messina, Reggio in druga, vulkanična ter v neprestani potresni nevarnosti, vendar se čujejo tudi sodbe, da je ta velikanski potres morda le očitna kazen božja. Listi pripovedujejo, da je v porušenem mestu Messina (mesinska občina je štela okrog 150.000 ljudi) izhajal brezbožen šaljiv list, ki se je prav o Božiču norčeval iz rojstva Jezusovega ter klical, naj nebeško Dete s potresom pokaže svojo moč . . .

Po takem listu se lahko sklepa, kako razdrapana je morala biti verska zavest nekaterih ondotnih prebivalcev. — Ne spuščamo se v obdolžitve. Bog je govoril, Bogu gre sodba. Ljudje, kar jih je ostalo, so milovanja vredni. Med prvimi, ki so prihiteli z velikim vsotami na pomoč, so bili sv. oče Pij X. Zavzeli so se za stotine mesinskih sirot, ki bodo zanje skrbeli.

Šibe potresa, — varuj nas o Gospod!

Ob mesinski morski ožini, zlasti pa v mestih Messina in Reggio, so podrte skoraj vse cerkve, samostani, semenišča in vsa cerkvena poslopja. Ker je tudi dokaj duhovnikov in redovnikov mrtvih, bo tudi v verskem oziru ljudem zaenkrat težko ustreči. Vsaka škofija italijanska je poslala nekaj duhovnikov v potresno ozemlje za prvo pomoč.

Sv. oče Pij X. so po zadnji slabosti, ki jih je bila napadla vsled obilnih avdijenc, zopet popol-

noma okrevali. Prva avdijenca po bolezni je bila dovoljena soprogi voditelja angleških katoličanov, pobožni vojvodkinji Norfolški, ki je izročila papežu 362 kelihov za revne cerkve. To je jubilejni dar, ki ga je poklonilo namestniku Kristusovemu 43.000 angleških, škotskih in irskih darovalov.

Dne 13. decembra so podelili sv. oče zakrament sv. birmе hčerki grofa Gentiloni, najboljšega in najbolj slovečega zagovornika in advokata v Rimu.

Poglavar sv. Cerkve in kardinalski zbor. V tekočem letu, dne 2. junija 1909. bodo izpolnili sv. oče Pij X. 74. leto; 4. avgusta bodo nastopili sedmo leto papeževanja. Kardinalski zbor je izgubil lansko leto 7 članov, tako da šteje zdaj le 55 dostojanstvenikov. Za časa vlade Pija X. je umrlo že 25 kardinalov. Izmed 55 sedanjih kardinalov je bil kardinal Oreglia izbran še pod Pijem IX. v konzistoriju z dne 22. decembra 1873.

† **Kardinal Lécot.** Dne 20. decembra m. l. je umrl nagle smrti kardinal francoskega mesta Bordo, eminenca Viktor Lécot. Vračal se je iz Rima ter nameraval v Chambéry počakati vlaka, ki pelje v Lyon; toda srčna kap mu je nanagloma končala življenje v hotelu, kjer je stanoval. Ta smrtni slučaj je sila vplival tudi na sv. očeta, ki so se malo poprej z umrlim kardinalom dolgo pogovarjali. Tudi druge okoliščine, osobito razna razočaranja na polju notranjega katoliškega gibanja na Laškem so pripomogla, da so sv. oče zadnji čas nekam potrti in žalostni.

Kandidati za kardinalsko čast. V prihodnjem papeškem konzistoriju pride na vrsto tudi imenovanje novih kardinalov. Izpraznjenih je točasno 15 mest, ako vpoštevamo redno število 70 kardinalov, kajti v resnici nosi kardinalski klobuk 55 cerkvenih dostojanstvenikov. Zago-

tovo se vé, da bo prištet med kardinale patrijarh v Lissaboni; med drugimi kandidati se naštevajo: Nadškof Della Chiesa v Bologni; dunajski poslanik Granito di Belmonte; papežev hišni prelat Bisleti; v drugi vrsti se imenuje več škofov, ki pa niso tako znani, ter po en zastopnik dominikanskega in jezuitskega reda.

Niso še tako na koncu. V Lille na Francoskem so imeli meseca decembra katoliški shod, ki je bil prav dobro obiskan. Med govorniki se je posebno odlikoval poslanec Abbé Gayraud, ki je razpravljal o vzgoji otrok in mladine. Sklepnega zborovanja se je udeležilo 6000 katoličanov.

Breslava. Pripravljalni odbor za prireditve katoliških shodov na Nemškem je določil, da se vrši bodoči katoliški shod v Breslavi. Kardinal Kopp je podaril v ta namen večjo vsoto za varstveni zalog.

V Kino. Sedem avstrijskih frančiškank, Marijinih misijonark, se je podalo te dni na Kitajsko. Izbrale so si vožnjo po sibirski železnici.

Katoliški misijonski shod so imeli 15. novembra m. l. v Chicago v Ameriki. Udeležilo se je štiridnevnih posvetovanj okrog 1500 odposlancev, svetnih in duhovskih zastopnikov, med njimi mnogo prelatov in škofov. Važni so zlasti oni sklepi tega kongresa, ki imajo namen ohraniti katoliške naseljence v pravi veri. Vsled tega se bodo ustanovljale naselbine tujcev na deželi, kjer bodo zavarovani pred nevarnostmi industrijskih mest. — Tudi se je ustanovil na omenjenem shodu izvrševalni odbor za katoliške misijone izven Amerike. Za izobrazbo katoliških misijonarjev bo skrbel poseben zavod, ki se ima sezidati. Na razpolago za vse te namene je že 125.000 dolarjev. Bog blagoslovi prekristno in blago delo!

Po domovini.

Nova župnija. V Spodnji Šiški pri Ljubljani se je osnovalo društvo, ki bo skrbelo, da se ustanovi v tej obljudeni občini nova župnija. Zadnji čas je bil res, da so se storili potrebni koraki v ta prepotrebni namen, in očitno hvalo zasluži trudaljubivi frančiškanski župnik č. P. Hugolin Sattner, ki je vodil zidavo prekrasne nove cerkve na Viču, pa se je lotil zopet požrtvovalno novega, ne lahkega dela za čast božjo in v blagor veliki šišenski občini.

Blagoslovljenje svetišča Marije Pomočnice pri Salezijancih na Rakovniku se je vršilo dne 20. decembra m. l. Cerkev je toliko dodelana, da je moč opravljati v njej najsvetejšo daritev.

Ostala dela se bodo po možnosti dovršila pozneje.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji. Župnija Polica je podeljena č. g. Jožefu Švigelj, ekspozitu na Vrhopolju pri Moravčah; župnijo Kropo je dobil č. g. Valentin Oblak, župnik v Ribnem. Premeščeni so čč. gg. kapelani: Frančišek Vovko iz Starega trga pri Ložu v Št. Vid nad Ljubljano; Jan. Štrubelj iz Črnomlja v Stari trg; Frančišek Govekar od Sv. Križa pri Kostanjevici v Črnomelj; Josip Lavtar iz Železnikov k Sv. Križu; Martin Pečarič iz Predoselj v Križe pri Trziču. — Nastavljen je č. g. stolni vikar dr. J. Jerše kot katehet na nemški gimnaziji v Ljubljani. Na njegovo mesto k stolni cerkvi je prišel č. g. dr. Al. Merhar. — Podeljene so župnije: Nova Oselica č. g. Frančišku Zorec, Prem č. g. Martinu Škerjanec, Slap č. g. Antonu Tabor.

Umrli je v Križah pri Trziču č. g. župnik Fr. Porenta. Pokojnik je župnikoval dalj časa v Sori, kjer je sezidal novo cerkev. Naj uživa večni mir!

Velika nesreča. Vtonil je v Krki č. gosp. Janez Zupančič, župnik v Šmihelu pri Žužemberku. Gospod župnik je ravno zidal novo cerkev, ki bi imela to leto biti posvečena, prihodnji mesec pa je imel obhajati misijon v svoji fari. Po opravih se vozeč v Žužemberk, je na nekem nevarnem mestu iz neznanega vzroka konj odskočil v Krko; hlapec in konj sta se rešila, župnika pa so potegnili mrtvega iz vode. R. I. P.!

Umrli je v ljubljanskem uršulinskem samostanu č. M. Bernarda Raktelj. Pokojnica je bila rojena v Ribnici leta 1869. kot hči znanega nadučitelja J. Raktelja. Odlikovala se je kot marljiva in spretna učiteljica; po svoji ljubeznivosti do otrok si je pridobila naklonjenost vseh, ki jih je vzgojevala. Žal, da ji je prezgodnja smrt preprečila in zavrla plodonosno delovanje v šoli. Naj počiva v miru!

Za cerkveno petje. Prevzv. g. knezoškof dr. M. Napotnik so darovali 5000 kron kot ustanovo, ki bodo njene obresti uživali slabo plačani organisti lavantinske škofije.

Trst. V škofijskem konviktu so praznovali dne 21. decembra 25-letnico odkar obstoji ta zavod. Slovesnost je bila združena z mično božičnico, ki so se je udeležili hišni prijatelji in duhovščina s prevzvišenim g. škofom.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu je obhajal desetletnico obstanka. V skromnih razmerah in večkrat v denarnih stiskah je ta hvale in podpore

vredni zavod storil že prav veliko dobrega, kajti tekom 10 let je bilo vanj sprejetih več kot 12.000 deklet. Če bi bilo med temi samo sto varovank rešenih duševnega in telesnega propada, moramo biti zadovoljni. — Za duhovnega voditelja je imenovan č. g. Anton Križman, kapelan pri Sv. Jakobu.

»Praznik otrok« je bil zares 28. december m. l. v Ljubljani. V uršulinski cerkvi se je ta dan zbrala lepa armada mladih deležnikov in deležnic »Dejanja sv. Detinstva«, ki se je prišla poklonit nebeškemu Detetu, da mu priporoči prevažno delo misijonsko, pa da se navduši za ljubezen do bližnjega, do nesrečnih poganskih nekrščencev. Že pri sv. maši, ki se je darovala za žive ljubljanske deležnike, je bilo mnogo pridnih dečkov in deklic; popoldne pa je bila prostorna cerkev kar polna. Po primernem misijonskem nagovoru se je izvršil na slovesen način običajni blagoslov mladine.

Tem potom izrekamo samostanskemu in cerkvenemu predstojništvu javno zahvalo za pomoč, da se je slovesnost izvršila ob lepem vnanjem sijaju in ob mični razsvetljavi. Osobito pa moramo pohvaliti prekrasno petje, s katerim je č. zbor samostanskih pevk poveličal dopoldansko in popoldansko svečanost. Znano je itak, da je petje v uršulinski cerkvi ljubljanski ob umetniškem spremljevanju na veličastnih orglah — zgledno lepo. Ali te miline in iskrenosti, te prisrčnosti, te nežne polnosti v zboru, teh jasnih in čilih glasov, takega soprana iščeš zastonj drugod. — V imenu mladostnih deležnikov in deležnic kliče voditeljstvo »Dejanja sv. Detinstva«: Nebeško Dete plačaj stotero!

Družba sv. Mohora bo izdala jeseni lepo knjigo »Marija v zarji slave«, ki naj bi prišla v roke vsakemu vernemu Slovencu, pred vsem pa še v roke članov Marijinih družb. Ta knjiga bo bogato ilustrovana z Marijinimi slikami slavnih umetnikov ter s slikami Marijinih cerkva po svetu in na Slovenskem. Izbrana vsebina knjige bo, — tako upamo, — kaj zelo pospešila ljubezen do Marije pri tistih, ki jo bodo prebirali. Že sama ta krasna knjiga presega po vrednosti družbino udnino dveh kron, ne glede na drugih pet knjig, ki jih bo Mohorjeva družba podala svojim članom.

Duhovne vaje za dekleta pri Sv. Jožefu v Celju (II. vrsta) se bodo obhajale meseca svečana. Pričetek v ponedeljek, 15. februarja.

Naznanilo. Kdor hoče imeti kakšen rožni venec, blagoslovljen na grobu Gospodovem in

na Kalvariji v Jeruzalemu, naj se obrne na predstojništvo samostana Sijonskih sester v Jeruzalemu (Ecce Homo-Kloster, Jeruzalem). Samostan in ž njim združena sirotišnica, v koji je okrog 200 revnih deklic, se vzdržuje deloma z milodari, deloma z izdelovanjem rožnih vencev. Rožni venci, ki jih izdelujejo, so lepi, trpežni in ne dragi. S poštnino in colnino stane tucat rožnih vencev iz oljkovega lesa večje vrste približno 5 K 50 vin., manjše vrste 4 K 50 vin. in iz oljčnih pešek 11 K 50 vin. Kdor kaj naroči, podpira ob enem dobro stvar. Če kdo sam ne naroča rad, naj pošlje kar podpisanemu tozadevno svoto vsaj do 15. februarja. Kar bi se na poštini pri skupnem naročilu prihranilo, bi bilo za miloščino za sirotišnico. — Gregor Potokar, župnik, Bočna, p. Gornjigrad.

• • •

Iz Gorice. Sv. misijon se je obhajal v Gorici v sv. Ignacija cerkvi. Vodili so ga čč. gg. jezuitje, ki so s poljudnimi besedami dramili ljudstvo h krščanskemu življenju. Udeležba zelo povoljna. Dal Bog, da bi seme božje besede obrodilo obilen sad. — Doktorjem je bil promoviran v Rimu č. g. Jože Ličan, suplent v goriški bogoslovnici. — Pred kratkim (meseca decembra) se je v Gorici ustanovilo katoliško tiskovno društvo. Res nuja potreba zoper povodenj brezverskih knjig in brošur. Pristopilo je okoli 70 čč. gospodov. Želimo obilno blagoslova! — Udje Marijine družbe slovenske inteligence v Gorici so dobili 8. decembra družbine, krasno opremljene diplome. Pri tem se je vršila lepa slavnost v škofovi kapelici. Kako koristno bi bilo, če bi se tudi za fante ustanovila Marijina družba! A žalibog imajo za to premalo zanimanja. Več ognja! — Meseca novembra se je preselil v boljšo večnost 93-letni starček g. Karol Baubella, oče g. dr. Baubella, župnika pri sv. Roku. Dajal je najlepši zgled krščanskega življenja. Bil je ud več bratovščin, predsednik večim katoliškim društvom. R. I. P.

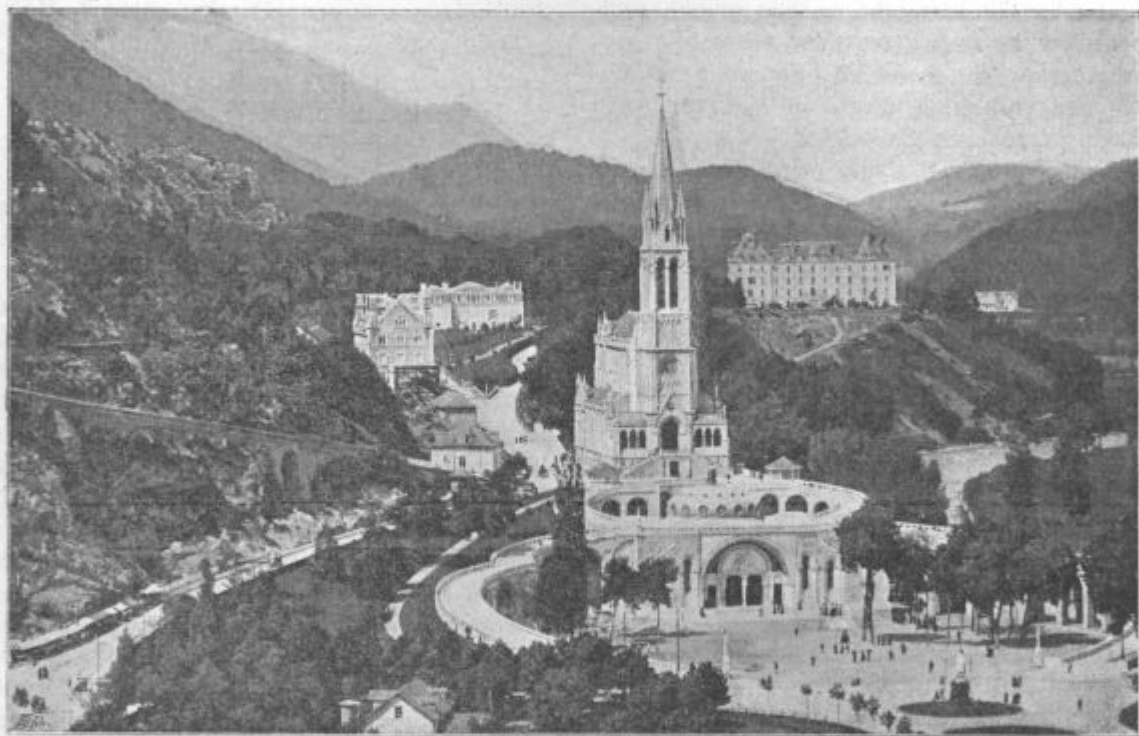
Dražgoše. Lepa slovesnost je bila tu prvo nedeljo meseca decembra. Med pritrkovanjem zvonov se jo po popoldanski službi božji pomikala procesija k novo postavljeni kapelici »Brezmadežne Marije Device«, da se ondi izvrši blagoslovljenje Marijine podobe. V primernem nagovoru ondodni župnik še počasti Marijo in ljudje si ogledajo lepo ozaljšano novo kapelico in kip Matere božje. — Opazilo se je, da se nekateri, ki so se začeli prijateljsko vezati z ljudmi social-

nedemokratiškega mišljenja, tudi potem takim slovesnostim odtegujejo. — Kapelico je napravil Al. Lotrič, kateri je bil sam med romarji v Lurdu in hotel s tem tudi na domačih tleh Mariji postaviti malo svetišče. Ta kapelica je že tretja, katera je bila letos v selški dolini slovesno blagoslovljena, — lepo znamenje, kako da je ljudstvo tu, kakor pred stoletji zabranilo ravno po češčanju Matere božje razširjenje luteranstva po tej dolini, še bolj udano svoji božji Materi.

Iz Ambrusa. Lansko jubilejno leto nas spominja na več veselih dogodkov. V prvi vrsti nam je v spominu sveta birma. Presvitlega knezoškofa smo sprejeli s častjo, katera gre takemu

udeleževalo. Marijina družba pri nas še ni ustanovljena. Pa zdaj ob misijonu se je oglasilo precej deklet za družbo. Bog daj vztrajnosti!

Iz Kozjega na Štajerskem. Devetdnevno pred praznikom čistega spočetja Device Marije smo prav praznično obhajali, da že davno prej ne tako. Vsaki dan je bila ob pol 6. uri zjutraj sv. maša, med katero so dekleta prepevale lavretanske litanijske in druge Marijine pesmi. Pri duplini lurške Matere božje je vedno med službo božjo gorelo šest sveč, katere so kupili fantje in dekleta. Po devetdnevni pobožnosti so bile slovesne zornice z dvema blagoslovoma in peto sv. mašo celi sveti adventni čas, pri kateri je

gospodu. Odlikovala se je posebno Marijina družba in katoliško slovensko izobraževalno društvo. A 8. decembra je bilo na novo sprejetih v družbo 20 deklet in trije mladeniči. Pred Božičem smo imeli lepo devetdnevno, pete lavretanske litanijske z blagoslovom. Ta pobožnost se je ljudstvu zelo priljubila. Tudi v tem letu imamo načrtov. Dekliška Marijina družba bo obhajala 10letnico svojega obstanka. To slovesnost bomo primerno poslavili.

Iz Ravnice. Pri nas je večina ljudstva spala spanje duhovnega življenja. Pa klic božje milosti nas je predramil. Imeli smo prvič sveti misijon od 2. do 7. januarja. Ljudstvo se ga je pridlo

tudi bila vsa cerkev krasno razsvetljena. Vsak spol je imel svoje občno sv. obhajilo, pri katerem so preč. g. dekan imeli kratek, pa jednat nagovor. — Pri nas so hudo bolni vpokojeni prejšnji preč. g. kanonik in dekan Janez Ev. Bosina. Malo je upanja, da bi ozdraveli 86-letni starček-bisernik. Priporočamo jih v molitev. — Umrli je na Pilštanju vpokojeni nadučitelj jubilar gosp. Jožef Čížek. Rajni je bil vrlo katoliški mož in učitelj. Vzgojil je tri sinove, in vse tri za duhovnike; a žalibog, eden se je v najlepšem cvetju mladosti preselil v večnost in upamo, da sta že zdaj združena v svetih nebesih. Dva pa še delujeta in paseta svoje ovčice. — V naši župniji se

jih je minulo leto narodilo 34. Umrlo jih je 18. Poročenih je bilo 7 parov.

V Šmartnem pri Šaleku. Dekliška zveza prav dobro uspeva pod vodstvom neutrudnega, za vse dobro vnetega č. g. kaplana. V nedeljo po Božiču in Novega leta dan je imela Dekliška zveza igrokaz »Najdena hči«. — Spomladi bomo postavili tudi »Društveni dom«, kjer se bo potem lahko poučevala mladina ob nedeljskih prostih urah. V prid celega bralnega društva in sploh Šaleške doline. Bog blagoslovi in Marija izprosi nam, da bi pričeto delo srečno dokončali.

Špitallč. Pri nas smo obhajali sv. misijon v adventu pretečnega leta od 6. do 13. grudna. Voditelja sta bila častita P. Klemen s Sv. Gore in P. Salezij z Brezja. Farani so se radi udeleževali misijonskih pridig ter v velikem številu prejeli sv. zakramente; ob sklepu je bilo pa skupno sv. obhajilo za duše ranjkih. Tako se je v fari, kakor spomladi, vse prenovilo k novemu življenju. Za spomin na sv. misijon sta pa gg. misijonarja priporočala, da bi ustanovili Marijino družbo za fante (dekliška je že vpeljana). Fantje, le pogum, proč s praznim strahom!

Nove knjige.

Nove šmarnice za leto 1909. izda tiskarna sv. Cirila v Mariboru pod naslovom: »Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premišljanj, začrtal na dotičnih svetih krajih na potovanju v Jeruzalem k velikonočnim praznikom leta 1889., izdelal po vrnitvi F. S. Šegula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli.« Njih Prevzvišenost dr. Mihael Napotnik, knezoškof lavantinski, blagovolili so posvečenje tega delca milostljivo sprejeti, kar ga

bode gotovo vernim Slovencem tudi priporočalo. Razen mikavnega berila za majniško pobožnost je drugi namen nove knjižice, pripravljati, in sicer najpoprej med ljudstvom — vzbujaje hrepenenje po svetih krajih — pot za veliko vseslovensko romanje v Jeruzalem (leta 1910.)! Po Mariji k Jezusu! Po Lurdu v Betlehem!

Šola sv. pisma.

Odgovori na vprašanja 8. naloge. Došlo je to pot zopet več rešitev kakor pri 7. nalogi; v bistvu so vsi reševalci zadeli pravo; nekateri so celo izvrstni; proti enemu ali drugemu ima urednik kak pomislek. Po naši sodbi so najboljši pa le malo različni med seboj ti-le odgovori: Mar. Kastelic, Mar. Pesko, Marijina družba v Trziču, A. Dolinar, Mana Kristanc; prav blizu tem pridejo: Jos. Glas, Ivana Mekinda, Minka Pucova, Amal. Letnik. Neža Branicej, K. Vodeb in V. Mesiček. J. Gale, Mar. Kunst, Mih. Pustišek, Iv. Wolgemut in Mar. Hafner, Fr. Kračan, Marija Hafner (Stara Loka), Mar. Medle, Franca Primic, Neimenovana. Jernej Zoré, Jož. Ofentavšek, Iv. Novak, P. Kimovec. — Prav dobro je nalogo rešil tudi Anton Kimovec od Sv. Križa, vendar se nam zdi, da so »lažnjivi preroki« nekoliko prehudo opisani. — Janez Zore z Obrha sicer prav pove, da za sodnji dan še angeli ne vedo, vendar pa pripomni, da utegne priti ta dan l. 2000, na Veliko noč. Zato mnenje nimamo zanesljivega potrdila. — Peter Kimovec imenuje med drugimi znamenji sodnjega dne tudi »če-

ščenje presv. Srca Jezusovega«; kako si to misli, tega ni zapisal, dasi tiči nekaj v tem.

IX. naloga.

In ko se dopolnijo dnevi očiščevanja po Mojzesovi postavi, ga prinesejo v Jeruzalem, da ga postavijo pred Gospoda, . . .

In glej, v Jeruzalemu je bil človek, ki mu je bilo ime Simeon, in ta človek je bil pravičen . . . In razodeto mu je bilo od sv. Duha, da ne bo videl smrti, dokler ne zagleda Kristusa Gospodovega.

In Simeon ju blagoslovi in reče Mariji, njegovi materi: »Glej, ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogim v Izraelu . . . in tvojo lastno dušo prebode meč, da se razodenejo misli iz mnogih src. (Luk. 2, 22—35.)

V. 1. Kakšen pomen ima ta Mojzesova postava o očiščevanju; ali za kristjane še velja?

V. 2. Kako se Bog razodeva ljudem? Po čem je spoznal Simeon Jezusa izmed drugih otrok?

V. 3. Kako je postavljen Jezus »v padec in v vstajenje mnogim«.

V. 4. Kako imenujemo tiste osebe, katerim se Bog razodeva na poseben način? — Kako jim pravimo, če razodete reči drugim oznanujejo?

Poziv in prošnja našim družbam in društvom. Uredništvo »Bogoljuba« je odprlo v listu ta predal »Šola sv. pisma« zato, ker ceni branje in premišljevanje sv. pisma kot močno koristno opravilo, ki dobro vpliva na нравno in versko življenje našega ljudstva. Mnogo »Bogoljubovih« naročnikov se je oprijelo tega dela z veliko vnemo, tako da redno in dobro rešujejo dane naloge; pa brez dvoma jih je še mnogo drugih,

ki tudi prebirajo sv. pismo in tudi rešijo te naloge zase, a v »Bogoljubu« se pa ne oglasijo, ker je to dopisovanje združeno z raznimi težavami.

Zato se obračamo na p. n. predstojnike, voditelje in odbore naših družb in društev, da nam pomagajo s tem, da sprejmejo našo »Šolo sv. pisma« v spored rednega društvenega delovanja. V društvenih prostorih pri raznih prilikah naj se skupno ali po oddelkih bere in obravnava dotični odlomek sv. pisma, naj se sklepi zapišejo in v imenu društvenem pošljejo uredništvu »Bogoljuba«. Tako upamo našo »Šolo sv. pisma« še visoko povišati.

Prošnja v zadevi 1. številke.

Vse tiste, ki imajo prve številke kaj odveč, prosimo, da jo pošljejo nazaj, ker je nujno potrebujemo.

One pa, ki prve številke še niso prejeli, prosimo malo potrpljenja. Dobe jo gotovo.

Zaradi tega pa, če je prve številke zmanjkalo, se novi naročniki še vedno lahko sprejemajo. Poskrbelo se bo že, da bodo dobili vse.

Našim dragim naročnikom v Ameriki.

Na naslovnem listu je zapisano: Za Ameriko (stane Bogoljub), brez ameriške priloge, 2 K 60 v. Zdaj so pa naši ameriški naročniki ugibali in nekateri tudi sem pisali: kaj pomeni to — ameriška priloga? — Res, mi bi morali to reč že v 1. številki pojasniti; pa ker stvar ni bila še popolnoma gotova, smo molčali. Zdaj pa je že čas, da povemo prav odkrito.

S č. patrom Kazimirom Zakrajškom v Novem Jorku, ki je prevzel skrb za Slovence, kateri prihajajo v Ameriko, sva bila v dogovoru, da bi se »Bogoljub« po Ameriki med našimi rojaki bolj razširil; zraven bi se mu pa dodala posebna priloga za Ameriko z naslovom »Ave Maria«. Ta namera se bo zdaj, četudi za letos že malo pozno, vendarle uresničila. Ko se stvar popolnoma uredi,

bodo naši Amerikanci dobivali »Bogoljuba« z »Ave Mario« vred naravnost iz Novega Jorka. Kdor se želi v tej zadevi obrniti na P. Kazimira, mu podamo tukaj njegov naslov: Rev. P. Kazimir Zakrajšek, 135 East 2nd Street, New York.

Mi to zadevo našim bratom v Ameriki najtopleje priporočamo, da se krščansko življenje med njimi bolj ohrani in še poživi. Saj imajo ameriški Slovenci že mnogo časnikov, pa samo politične, med njimi tudi liberalne in demokratske; nobenega pa nabožnega. Na ta način bomo tudi v vedni zvezi.

Prosim bratje, razširjajte ta dva lista med svojimi znanci! Torej srečno pot »Bogoljubu« z »Ave Mario« vred po Ameriki. Pa pozdravljeni, bratje, onkraj velike luže!

Priporočena bodi tudi „Zlata Doba“.

ali treznost slovenskega naroda. Protialkoholno glasilo. Urejuje urednik »Bogoljuba«.

Kdor ima kaj oči za to, koliko neskončno škodo dela pijančevanje našemu ljudstvu; kdor ima kaj srca za neštete nesrečnice,

katerih se je ta strast polastila, jo bo naročil; če ne more sam, pa z drugimi skupaj. Vsako društvo, vsaka Marijna družba naj bi jo imela. Cena 3 krone. Naslov na upravištvo je: Ljubljana, Marijanišče.

BELI PRAPOR

: GLASILO MARIJINIH DRUŽB :

Našim Marijinim družbam.

Kaj se imamo še pomeniti?

Dragi družabniki! Zadnjič sem vas pogljal nekoliko v agitacijo. Rekel sem: To bodi vaše prvo delo. Če tega ne storite, tudi kaj prida drugega ne boste. Če se boste pa v tem izkazali, smemo tudi še kaj drugega dobrega od vas pričakovati.

Kako ste poslušali ta moj glas? Nekateri pač, a velika večina ne. Se mi je že zdelo, da bo tako, sodeč po prejšnjih letih. »Bogoljub« bo poskočil letos, kakor se da do zdaj sklepati, za kaka dva, morda tri tisoče. Ali moremo biti s tem zadovoljni?

Smo in nismo. Samo po sebi to ni malo; je čedno številce. A z **ozirom na Marijine družbe je premalo**. Od teh smemo in moramo kaj več pričakovati. Zato naj zapišem enkrat odkrito in očito, kar že dolgo časa sam pri sebi mislim: **Marijine družbe ne store, kar bi imele storiti za svoje glasilo, »Bogoljuba«**. O tem mi prav dajejo tudi nekateri modri gospodje, s katerimi o tem govorimo. **Samo ob sebi se razume** — take misli smo vsi — **da bi moral »Bogoljuba« imeti vsak, ki je v Marijini družbi**. — Ja, pa morda denarja nimajo? Ne, ne, motite se, nekaj drugega nimajo: gorečnosti nimajo, smisla nimajo, duha pravega nimajo. In to je žalostno! To našo družbo postavlja v slabo luč...

Tisti, ki imajo res onega duha, kakršnega po pravici iščemo pri Marijinih družbah, tisti se ne bodo dali šele veliko prositi, priganjati in ponujati z dobrimi rečmi; polni vneme so za vse dobro, željni dobrega be-

rija, polni hrepenenja, kje bodo kaj dobrega mogli najti, polni svete radovednosti kako živé in delajo drugod, kako bi se mogli kaj poučiti, navdušiti, napredovati. Dobro reč jim je treba samo pokazati, samo opomniti nanjo, samo namigniti, pa željno sežejo po nji. —

Tako si mislimo Marijine družbe in tako bi moralo biti! Žalibog, da je takih, kakor vidimo, razmeroma le malo.

Nekateri so pač, nekateri, polni svete vneme. Pišejo uredništvu pisma, iz katerih odseva sama dobra volja, samo sveto navdušenje. S takimi opraviti imeti, je veselje! Ne zamerite, dragi prijatelji. Tu ne moremo tiskati vaših prijaznih in navdušenih pisem; ni mogoče; vzelo bi preveč prostora. Zahvaljujem se Vam pa za to prijaznost, želeč, naj bi Vas posnemali vsi, kar se jih šteje, da so Marijini.

Vidite, ko bi nas bilo več skupaj, bi Vam bilo mogoče tudi kaj več podati. Moja želja je, da bi se »Bogoljub« še povečal; — nič ne dé, če da tudi več opraviti. Ali potem bi bilo tudi mogoče ljudem lažje ustreči. Ne veste, kako sem za prostor v škripcih! Zdaj je treba eno reč odložiti, zdaj drugo. S tem se pa velikokrat zamerim in ljudem žalost povzročim, časih pa tudi nevoljo. Ne veste, kako me je zadnjič enkrat ena tam doli od hrvaške meje krepko ozmerjala, ker njen dopis ni prišel na vrsto. »To ni pošteno, Vi ste površni, ne delate prav, ne boste utolažili naše jeze, boste naredili hudo sovraštvo«

in več drugih takih prijaznih reči. Ko bi bil vedel, da je na tistem toliko ležeče, bi bil rad ustregel. A kako je s tistim dopisom, res ne vem; ni ga bilo mogoče najti. Če pomislite, da vsak »Bogoljub«, preden je dotiskan, obstoji gotovo najmanj iz sedemdeset popirjev in popirčkov, potem lahko razumete, da časih kak popirček lahko kam odleti. Sicer je bilo pa tudi že večkrat povedano, da dopisi morajo biti čedno pisani in pa ne o takih stvareh, o katerih se je že večkrat reklo, da se ne bodo več objavljale.

Torej tako je. Ni mogoče vsem ustreči, časih iz drugih vzrokov, velikokrat pa zaradi prepričlega prostora. Zato si lahko mislite, da ko je letos začel naš starejši tovariš »Domoljub« prinašati dve prilogi, »Naš kmečki dom« in »Društvenik«, da so se tudi mene začele polaščati skomine po taki prilogi. In ta posebna priloga bi bila za Marijine družbe, — najmanj na osmih straneh ali štirih listih. Seveda bi taka priloga nekaj stala.

Tako visoko leteče želje in načrte sem imel. Mislite si lahko, kako sem se temeljito prebudil iz svojih lepih sanj, ko mi ravno včeraj povedo gospodje, ki imajo račune v »Katoliški Tiskarni« v rokah: »Ti, slišiš, »Bogoljub« ima še vedno zgubo.« — E, ni mogoče! — »Pa je, 1000 K manjka!« — No, sem si mislil, prilogca, ti si že šla po vodi, za letos vsaj in morda še za nekaj časa! Pri tej ceni in pri tem številu naročnikov ni mogoča.

Najbrž se bodo z menoj vred tudi drugi čudili, da bi »Bogoljub« imel zgubo — pri 15

tisoč naročnikov. Seveda ne pomislijo, da ga ni lista primeroma tako poceni kakor je »Bogoljub«. Cene tiskarniške pa vedno gredo kviško.

Ko bi pa Marijine družbe storile svojo dolžnost, — ko bi število poskočilo vsaj za kakih 10.000, — potem bi lahko imele svojo prilogo.

Ali je to tako preveč zahtevano? Pomislite, če ima »Slovenec«, ki stane na leto celih 26 kron, že blizu 5000 naročnikov, ob sobotah pa blizu 7000, česar moramo le veseli biti — ali bi bilo za »Bogoljuba« z njegovimi 80 krajcarji preveč vsaj kake petkrat več? . . . To vam dam v premislek. — —

Tako, zdaj sem vam povedal, kar sem imel na srcu. Torej priloga zaenkrat ni mogoča, in jaz ostanem tudi znanprej v svojih škripcih. Ko boste pa enkrat tudi one mladne in mrzle ogreli, ki nimajo srca, nimajo razumevanja za spodbudno branje, potem Vam bom skušal izposlovati nameček — prilogo.

Prihodnjič objavim imena tistih krajev, ki so se odzvali mojemu vabilu in so za razširjanje lista kaj storili. Potem vas bom za letos s tem pustil v miru, da se pogovorimo še kaj drugega.

Bodite mi lepo pozdravljeni! Gorečim želim vstrajnost in plačilo pri Bogu. Mlačnim in mrzlim pa več ognja, več pravega duha. — Ko bi me le slišali! . . .

Urednik
in škofijski vodnik Mar. družb.

Za naše fante.

I.

Če vprašas kakega voditelja mladeniške družbe: »Kaj pa z Vašimi fanti?« Navadno je odgovor: »S fanti je težko!« Predragi mladeniči! Prosim vas odgovorite v »Bogoljubu« po svojem spoznanju na to! Zakaj ravno mladeniške družbe hiraajo? Jubilejno Marijino leto je. (Traja še do 11. svečana 1909). Zatorej delujmo z besedo in lepim zgledom na to, da se poživi med mladeniči prvotna

navdušenost za Marijine mladeniške družbe! Pa tudi s peresom. Sedaj je prilike dovolj. Začela je izhajati »Mladost«, časopis za mladino. Namenjen je za telovadbo in v katoliškem duhu pisan. Torej imamo kar dva časopisa, ki rada sprejemata naše dopise.

Jaz že danes navedem nekaj vzrokov, zakaj naše družbe ne dosegajo svojega namena. Slaba vzgoja. V naših družinah se

premalo pazi, zlasti pri dečkih, da bi se v zorni mladosti privadili življenju, kakoršno se zahteva v Marijini družbi. Prereditko sprejemanje svetih zakramentov. V naši škofiji se zahteva na dva mesca. To je odločno premalo. Kdor hoče biti v dejanju in resnici član Marijine družbe, bo čutil, da je treba vsaj mesečne spovedi in sv. obhajila za mladeniča, ki mu preti toliko nevarnosti. Pri mladeničih tudi zelo manjka molitve, zlasti češčenja presvetega Rešnjega Telesa. S češčenjem Marijinim je jako tesno združeno češčenje presvetega Rešnjega Telesa. To nam priča Lurd!

To je popolnoma naravno. Saj dober otrok najboljše matere, ki jo ljubi, ne bo preslišal njenega Sina Jezusa, svojega Zveličarja, ki kliče milo: »Pridite k meni vsi, ki se trudite, jaz vas poživim!« Mi ga pa pozabljamo in grešimo, med tem ko on, zapuščen v temnem tabernaklju farne cerkve, moli za nas ter hrepeni po ljubečih srcih.

Kako žali njegovo presveto Srce, ko ga zlasti mladeniči ne le ne sprejemajo, marveč niti ne časte in ne obiskujejo. Pred službo božjo se rajši pred cerkvijo pogovarjajo in kade, namesto da bi njemu kake trenutke posvetili.

Kje bo dobil mladenič več moči in tolažbe, kot pri njem, ki je pot, resnica in življenje, za težavni boj življenja? Saj je Jezus že v življenju moškim dajal prednost. Moške je izvolil za svoje apostole. Pričo njih je postavil najsvetejši Zakrament. Moškim je dal oblast opravljati najsvetejšo daritev in deliti svete zakramente. Ko bi naši možje in mladeniči to dobro prevdarili, bi bilo njih zasebno in javno življenje pač drugače. Naj bi se torej predvsem naše mladeniške družbe, kjer je njih gorečnost omrznila, poživile! Delajmo z združenimi močmi za to!

Pa tovariši, še drugi povejte, kako bi se zanetila med nami večja gorečnost!

Ukoviški.

Kako se giblremo.

Družba treznosti se je ustanovila na kvartno nedeljo v adventu v Predosljah pri Kranju, na Novega leta dan na Dobrovi pri Ljubljani. Obakrat so povabili urednika »Bogoljuba«; na obeh krajih je bil tudi nagovor za Marijino družbo; na Dobrovi dopoldne le za fante, ker je mladeniška družba popolnoma zaspala; zdaj pa se je oglasilo nanovo 23 fantov; v Predosljah popoldne za obe družbi. V družbo treznosti pa se jih je vpisalo v Predosljah 155, med njimi 20 popolnih zdržnikov; na Dobrovi doslej 61, med njimi 15 popolnih, pa se še vedno priključajo. — Na Imena Jezusovega nedeljo je imela dekliška Marijina družba v Sori svoj praznik; sprejetih je bilo nanovo 19 deklet. Ta župnija, ki je preživela jako hude čase, je zopet prišla do ljubega miru in se krščansko življenje, ki je za časa hudih poskušanj zaspalo, zopet veselo razvija.

Posnemanja vredno. Marijina družba v Križih pri Trzinu ni do letos niti prav poznala »Bogoljuba« — poleg vodnice je bilo naročenih le par članic. V božičnih praznikih pa je obolelega g. župnika nadomestoval katehet Peter Janc iz Ljubljane, naš domač rojak. Na shodu je toplo

priporočil »Bogoljuba«, in glejte! — razun par so se prav vse naročile na »Bogoljuba«. Na mah torej 50 novih naročnikov. Lep vzgled je v tem pogledu kriška družba vsem družbam. Res posnemanja vredno! Tudi mnoge hiše so se na novo letos naročile na »Bogoljuba«. »Domo-ljub«, ki je bil že prej zelo razširjen, je tudi dobil lepo število novih naročnikov. Tudi za »Detoljuba« so se začeli oglašati. Upamo, da s prihodom g. kaplana na novo oživi izobraževalno društvo, da se začno prirejati predavanja ter se začne na ta način novo krščansko gibanje ter se onih 50 socialno-demokratskih glasov skrči le na par, ko je vendar večina teh le vsled zmote in pomanjkanja poduka tako glasovala. X. Z.

Moška Marijina družba v Trstu. Sedaj ob letnem pregledu smo se pravzaprav prepričali, kako koristno je, da pri vsakem shodu oddajo družbeniki svoje številke na malih papirčkih v dokaz svoje prisotnosti. Natanko vemo, koliko udov in kateri so bili vsak mesec med letom na shodu, koliko in kateri so manjkali in koliko in kateri so se opravičili. Za one, ki ne morejo priti na shod in se ne morejo osebno opravičiti, smo določili, naj kak prijatelj to pove odboru, ali pa

naj se na papirčku pod številko zadržanega uda potegne črta in zapiše številka 2. Tak papirček lahko vsakdo odda s svojim vred za svojega so-uda. Tudi pri skupnem sv. obhajilu je en odbornik pobiral za duhovnikom, ki je delil sv. obhajilo, papirčke s številkami, drug odbornik pa je dajal spominske podobice. Za one, ki bi svoje listke pozabili, je pripravljena na shodu za vsak slučaj posebna škatlja z belimi listki in svinčnik, tako da si vsakdo lahko ob potrebi pomaga. — Može in mladeniči, ki še niso vsprejeti in name-ravajo stopiti v družbo, oddajejo na papirčkih svoja imena. Taka kontrola se uvede sedaj tudi pri našem katol. slov. izobraževalnem društvu.

Ženska Marijina družba v Trstu. V naši družbi sta dva oddelka, za dekleta in žene. Deklet je 644 (84 gostinj), žen pa 370. K shodom zbirajo se družbenice v armenski cerkvici, drugače pa v svojih prostorih. Mesečnih shodov je bilo 4 skupnih, 7 za dekleta in 7 za žene in 20 shodov k uri češčenja. Družba priredila je božjo pot na sv. Višarje, udeležila se je z zastavo procesije sv. Rešnjega Telesa in sv. Jakoba v mestu, 50-letnega slavljenja lurske Gospe v sv. Križu in pri sv. Ivanu. V prostorih družbinih zbirale smo se k poduku, zabavi in delu. »Bogoljuba« je v družbi do 200, »Glasnikov« 140. Naša knjižnica šteje 400 knjig različne vsebine. Dekletom so v bralni sobi na razpolago vsi katoliški slovenski časopisi. Predavanj in govorov je bilo do 40. Nastopale so tudi družbenice. — Uprizorile so se po dvakrat igre »Nežika z Bohinja«, »Svo-jeglavna Minka«, »Bela nedelja«, »Ubogljiva služkinja«, »Najdeni otrok« in »Siroti« in dekla-movalo se je brezštevilnokrat. Naše družbene pevke razveseljevale so nas z lepimi nabožnimi pesmimi in posvetnimi troglasnimi zbori. Delo naše je: »Čebelica« z 6.000 vloženi kronami, tečaji za šivanje, likanje, vezenje in kuhanje, nabiranje denarja za Marijin dom in znamk za misijone. Koliko se je storilo med družbenicami da so se dekleta nedolžna očuvala velikomestnih nevarnosti in da so se pripravila na pravo pot zabredla, o tem sam Bog vé. Pri kraju sem. Le en vzdih in prošnjo še slušajte Marijini otroci in krščanski rodoljubi širom slovenske domovine, — en vzdih in prošnjo, ki prihaja vam od vaših mladih rojakinj, borečih se v sredi velikomestnih nevarnosti za borni vsakdanji kruh: Da bi vsaj enkrat prišle do svojih lastnih prostorov, do svojega lastnega Marijinega doma, za katerega zveza »Marijin dom« pobira in v katerem bi se tudi, — kakor je razvidno iz paragrafa 2., — po-

skrbelo za dekleta, ki so brez službe, bolna in stara. Rojaki! spominjajte se nas! (Želimo naj-obilnejšega uspeha pri prepotrebem podjetju. Uredn.)

Gorica. — Angelj smrti. 29. nov. je iz te solzne doline k svoji nebeški Materi pohitela družbenica Frančiška Koblar iz Potoka v 34. letu svoje starosti. Umrla je mirna in udana, kakor more sploh umreti samo dobra Marijina hči. Ob svoji ločitvi je z rokami zakrilila proti nebesom, glasno in zaupno zaklicala: »O, Marija!«, in izdihnila svojo dušo. — Družbeni praznik. Praznik brezmadežnega spočetja Marijinega je obhajala goriška dekliška družba nad vse slovesno. Že pred praznikom so imele Marijine hčere tridnevno na Travniku v cerkvi sv. Ignacija, kjer je vsako jutro pridigal družbeni voditelj, Ciril M. Vuga. Na praznik 8. decembra je bilo pri slovesnem shodu v družbo na novo sprejetih 21 deklet. Tokrat je bil v družbeni kape-li postavljen tudi kip Matere božje, ki ga je družbi darovala blaga gospa Suda. Bodi ji zato tudi na tem mestu izrečena najsrčnejša zahvala. Pri vsej slovesnosti je tudi prav lepo pel družbeni zbor, med drugimi pesmimi na novo tudi himno goriških Marijinih hčera, katero je po besedilu družbenega voditelja uglasbil preč. g. Vodopivec. — Družbeni dom. Goriška dekliška Marijina družba si je nabavila svoje prostore, in sicer v palači grofa Strassoldo, kjer se redno shaja ob nedeljah in praznikih. To vam je življenje tam ob teh dneh. Tam se igra, poje, deklamuje, tam se vrše govori, predavanja, tam je nedolžno veselje doma, pa tudi pouk in izobrazba! Nad vse hvalevredna je požrtvovalnost goriških Marijinih hčera, ki so v par tednih pokrile vse stroške za opravo družbenega doma. Tak dekliški rod naj srečno živi, in Bog ohrani goriške Marijine hčere!

III. Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani, t. j. družba za delavke in služkinje. Kako živimo in se gibljemo, naj pokažejo sledeči podatki: Sejo predstojništva imamo vsak mesec; na shod jih prihaja nad 220; družba je med letom narasla za 20; umrla je Marija Kapus, poročile 3, v samostan šle 2. — Tridnevne duhovne vaje so bile kakor vedno ob binkošti. Velika večina se udeležuje mesečno skupnega sv. obhajila vsak prvi petek v mesecu v uršulinski cerkvi; obvezno pa je bilo na Veliki Šmaren. Več kot polovica pa hodi večkrat na teden k sv. obhajilu. V družbeno knjižnico zahajajo pridno po knjige. Za zabavo se je enkrat priredila tombo-

la, in enkrat so priredile iz hvaležnosti revne deklice malo zabavo. Za revne otroke je kongregacija naredila 13 popolnih oblek, 6 parov črevljev in 40 predpasnikov. — Lansko leto je bilo skupno naročenih 157 »Bogoljubov« in 56 »Detoljubov«. Kakor se pa sedaj kaže, bode letos število »Bogoljubov« naraslo skoro do 200. V decembru smo obhajali slavnost 50letnega papeževega in 60letnega cesarjevega jubileja. — Gledališke predstave že več časa nismo imeli. Izkušnja namreč kaže, da taka prireditve stane veliko časa in denarja, povzroči mnogo sitnosti, krega, zavisti in napuha — a za društveno življenje prej škoduje kakor koristi. Pohvalno moram omeniti, da je velika natančnost, odločnost ter strogo nadzorovanje shodov, vestno in delavno naše predstojništvo, katero članice prav rade ubogajo, družbo tesno zvezalo z vezjo ljubezni v eno Marijino družino, v kateri se dejansko ljubijo kakor sestre med seboj.

Iz Ribnice. (Letno poročilo o dekliški Marijini družbi.) Članice naše družbe koncem leta 1908. štela 351 in 17 novink. Vkljub tolíkemu številu smemo družbo pohvaliti, da je dobra in svojim pravilom zvesta; le malo jih je, ki ne zaslužijo popolnoma, da nosijo Marijin trak: moti jih plesna muzika ali pa so zdražbarice, ki ne znajo v edinosti živeti s svojimi sestrostrami ali so vodnicam nepokorne. Teh se bo družba prej ali slej znebila, če ne bo opaziti poboljšanja. — Imeli smo dva slovesna in 10 navadnih shodov. Slovesna shoda sta bila: 8. septembra pri Novi Štiti o priliki lurške in papeževe dekanijske jubilejne slavnosti in pa 8. decembra na praznik Brezmadežne v domači dekanijski cerkvi. Pri jubilejni slavnosti je družba prav častno nastopila. Govornica-članica je proslavljala lurško Gospo in sivolasega starčka na Petrovem prestolu, številni ženski zbor ribniške družbe pa je zapel par pesmic, med temi mogočno Hladnikovo jubilejno papeževu himno. Dolenjska, potoška in sodraška družba pa so prevzele deklamajice in igro »Lurška pastirica«. Družba je to leto dvakrat z zastavo pohitela k Novi Štiti. Izbrisana je bila ena sama med letom, kaznovanih pa je bilo 28. O, Marija brezmadežna, izprosi, da bi drugo leto nobena ne zaslužila nobene kazni!

Iz Dobrepolj. Tu je umrla pred kratkim gospica Mimica Feigl, poštarica tukajšnjega urada. Ker je bila pokojnica vneta članica Marijine družbe in goreča tretjerednica, ji naj bo na tem mestu postavljen skromen spomenik.

Takih poštaric je gotovo malo na Kranjskem. S svojo postrežljivostjo, globoko vernim srcem si je pridobila srca vseh. Kratko, a hudo bolezen je prenašala z angelsko potrpežljivostjo. Blaga duša, počivaj v miru!

S Trate. Tukajšnja dekliška Marijina družba je priredila dne 8. decembra nad vse lepo zabavo. Govor, deklamacije in petje — vse je bilo tako dovršeno, da smo se vsi čudili. Čast našim dekletam, ki so kot prvič tako izvrstno in pogumno nastopile. Dekleta, le tako naprej in kmalu se dajte zopet kaj videti! — Vsem bralcem »Bogoljuba« srečno novo leto, tebi, dragi »Bogoljub«, pa veliko naročnikov!

Dekliška Marijina družba pri Sv. Petru v Ljubljani se lepo razcvita; med dekleti je opaziti vedno več zanimanja zanjo, kar priča stalno množče se število družbenic. Na dan sv. Uršule je bil naš glavni družbeni praznik. Sv. maša, skupno sv. obhajilo, glasne molitve po sv. obhajilu, dalje lepo okrašena in razsvetljena cerkev: vse to je znak, da spada naša družba med one kongregacije, ki hočejo resno vršiti svojo dolžnost v varstvu Marijinem. Omenjamo, da je med sv. mašo krasno popeval družbeni zbor; čuditi se je, da so se mladenke v razmerno kratkem času tako vrlo izurile. Tudi ozir vnajstosti se kaže napredek. Družba uči svoje članice tudi varčevati. V teku enega leta so nanosile v »Čebelico« okoli 1200 K. Precejšnja svota, če se pomisli, da bi se bile najbrž vse te kronce brez družbe že zdavnaj zapravile.

Prihova. Jubilejno leto 1908. je bilo za nas še iz nekega ozira posebno znamenito. Zakaj pa? Zato ker je obenem ustanovno leto za Marijino družbo fantov in deklet. Sedaj šteje Marijina družba 51 mladeničev in 151 deklet. Kako lepo jih je videti, ko pristopajo skupno k sv. obhajilu. Posebno dekleta so zelo vneta; večkrat imajo sv. mašo, pri kateri lepo pojejo in v obilnem številu prejmejo sv. zakramente. Ne morejo pa pozabiti starši in drugi očividci prizora, ki se je nudi 8. decembra: dekleta so klečala pred oltarjem in z gorečimi svečami v rokah pričakovala ženina nebeškega. Marsikatero oko je porosila svetla solza veselja, ko so jih gospod župnik navduševali za najlepšo čednost, za sveto čistost. Na dan sv. Lucije so imele žene skupno sv. obhajilo, dne 21. decembra pa moške in fantje; obakrat s primernimi nagovori pred svetim obhajilom. — A nekaj zelo pogrešam med Marijino družbo. Kaj pa? Tebe, dragi »Bogo-

ljub«. Ti si premalo razširjen med nami. Zakaj pa vabim ravno »Bogoljuba« med nas? Zato ker znaš vnemati, navduševati za bogoljubno življenje. Marsikateri mladenič in marsikatero dekle bi ne dremal in ne spal, ko bi ga »Bogoljub« budil in dramil. Upam, da ti bo v kratkem poročal kakšen družabnik ali družabnica, kako se te bodo oklenili. Medtem te bom pa vneto priporočal.

Iz Repentabra pri Sežani. Hvala Bogu! Spet je zrastle cvetke Marijine družbe na kraških tleh tržaške škofije. 8. decembra 1907. leta je bila v Sežani ustanovljena Marijina dekleška družba, lani isti dan pa na Repentabru. Prihitela je družba iz Sežane s svojo zastavo in voditeljem g. Zlobcem. Pod Repentabrom, »na poklonu«, pa je pričakoval č. g. župnik repentaborski z novimi članicami in križem ter z obilno množico ljudij sežansko družbo. Ko je ista dospela, jo je priščno pozdravil č. g. župnik; odgovoril mu je č. g. Zlobec; nato se je uvrstila velikanska procesija na hrib k cerkvi, med petjem in molitvijo. Cerkev je bila natlačeno polna. Najprej je bil govor, nato sprejem, litanije Matere božje in sv. blagoslov. Govoril in sprejemal je g. Križman, ustanovnik sežanske družbe, ki je obenem isti dan obhajala obletnico svojega obstanka. Po končanem opravilu niso ne ene ne druge dekleta se mogle ločiti iz cerkve, od Matere božje. Sprejetih je bilo 28 deklet iz Repentabra ter 3 iz Sežane. Pod Marijino zastavo pred cerkvijo sta se obe družbi »posestrili«, to je obljubili skupno veselje in skupno trpljenje. Slovesnost je vplivala jako na ljudi, tako, da je sedaj oglašanih 26 novih deklet. — V Tomaju so šolske sestre; kaj bi se ne dalo tudi tu ustanoviti Marijino družbo? Na noge!

Iz Št. Vida pri Vipavi. Praznik brezmadežnega Spočetja je bilo v našo novoustanovljeno Marijino družbo sprejetih 19 deklet. Po končani popoldanski službi božji je bil slovesen shod. Dekanijski voditelj Marijinih družb, g. župnik iz Podrage, je v svojem govoru opisal srečo, čast in dolžnosti Marijinih hčera, bodril kandidatnje k stanovitnosti in priporočal v mnogobrojnem številu navzočim vernikom, zlasti starišem, da družbo, ki bo za vso župnijo vir mnogovrstnega blagoslova, vsestransko podpirajo. Po slovesnem sprejemu, katerega je izvršil družbeni voditelj, g. kaplan Rihtar, je g. župnik Demšar izpostavil Najsvetejše in zapel zahvalno pesem,

katero so Marijine hčere v spremstvu orgel nadaljevale. K sklepu se je podelil blagoslov z Najsvetejšim. Potem so se še dolgo v cerkvi glasile lepe družbene pesmi, katere so veselo prepevale srečne nove izvoljenke Marijine. Vso slavnost je dokaj povečala sosedna družba iz Lozic, ki se je iste udeležila s svojim krasnim družbenim banderom.

Nenadna — a lepa smrt. Podkorenem je 12. t. m. nenadoma v Gospodu zaspala prednica kranjskogorske Marijine družbe, Marija Peršič. V nedeljo, 10. januarja, bila je še pri sv. maši in pri sv. obhajilu, v ponedeljek zjutraj zadela jo je kap na levi strani, v torek bila je mrlič. K bolniški postelji poklicani duhovnik zamogel ji je podeliti le sv. olje — pa saj je ravno dan prej prejela sv. obhajilo, četudi morda ni mislila, da kot zadnjo popotnico. Pri zavesti je bila do zadnjega, dasiravno ni mogla odpreti niti ust niti oči. »Minica, kje imaš križ?«, vprašala jo je njena stara mamica, in bolnični prsti so hlastno prebirali jagodo za jagodo na rožnem vencu, da so slednjič prišli do križa, ki ga je z veliko težavo spravila do svojih ustnic in neprenehoma poljubovala. V zadnjih urah ga do ust ni mogla več spraviti — zato pa ga je v rokah krčevito stiskala.

Rajna ni bila le po zunanje prednica Marijine družbe, prednjačila je še mnogo bolj s svojim zglednim življenjem. Skromna in ponižna je bila do popolnosti. Njeno vztrajnost v molitvi pred sv. Rešnjim Telesom so občudovale vse sestre: sad vsakdanjega sv. obhajila, za katerega se ni zbala nobenega truda. Vsako jutro je premerila tri četrt ure dolgo pot iz Podkorena v Kranjsko goro — in to mnogokrat po svežem in debelem snegu in v temi — samo da se je združila s svojim Ženinom. Sedaj je na veke združena z Njim. Duhovnik, ki ji je podelil zadnje sv. zakramente, je dejal: »Jaz bi tudi rad tako umrl«. Hitra in nenadna smrt ni nič hudega — samo če je človek pripravljen. Da bi se vse Marijine hčere tako ločile od sveta — blagor jim!

Življenje sv. Stanislava Kostka je moralo danes izostati, da je bilo mogoče noter spraviti večino dopisov; pa jih je nekaj še izostalo. Prihodnjič lepo prosimo krajše dopise, da ne bodo zavzeli toliko prostora!

28. Zadnja ned. v mes. in prva postna. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sveti oče. — Da bi se vse v Kristusu prenovilo. — Avstrijska država: mir med njenimi narodi. — Katoliško gibanje na Goriškem in Tržaškem. — Mladina po srednjih šolah. — Treznostno gibanje. — Ljudje, ki hodijo po svetu, da bi ne izgubili vere. — Pogostno sv. obhajilo. — Misijoni. — Da bi Bog vse ne-pripravljene varoval nagle smrti.

Zasebne zadeve: Neki tretjerednik v dušnih in telesnih zadregah. — Neka mati pet-rih malih otrok, ki je nevarno zbolela. — Neka zapuščena župnija. — Neki mož za voljno po-trpljenje in za zdravje. — Trije bratje, v nevar-nosti, da se zgube dušno in telesno. — Neki mladenič za stanovitnost v treznosti in v vsem dobrem.

Darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva«: Č. g. Ivan Mrak, kapelan v Spodnji Idriji, 16 K; č. g. J. Podbevšek, biv. kapelan v Zagorju ob Savi, 20 K; č. g. kn. šk. svetnik Baltazar Bartol, župnik v pok., Sp. Bernik, Cerklje, 33 K; č. g. Martin Dim-nik, kapelan v Hinjah, 45 K 76 vin.; č. g. Mihael Barbo, župnik v Smledniku, 43 K; č. g. Fr. Os-wald, c. kr. katehet v Idriji, 200 K; č. g. Jožef Podlipnik, župnik, Sela pri Šumbregu, 11 K 40 vin.; šentjakobska šola v Ljubljani po č. g. ka-tehetu J. Mlakar 18 K; darovi bratovščine za misijonske namene 81 K 90 vin.; katehet A. Ča-dež 10 K; č. g. J. Potokar, stolni vikar v Ljub-ljani, 15 K 30 vin.; č. g. A. Merkun, kapelan v Mengšu 87 K 86 vin.; č. g. J. Plantarič, župnik na Dobrovi pri Ljubljani, 26 K 46 vin.; družina Goetzova v Ljubljani 2 K; č. g. Vinko Tomagnin, kurat v pok., Gorica, 2 K; č. g. katehet P. Rega-lat Čebulj 4 K 53 vin.; č. g. Dominik Janež, žup-nik v Studenem, 21 K 40 vin.; č. g. Krištof Tom-šič, kapelan v Tolminu, 59 K 68 vin.; g. Janez Mavc v Prevaljah na Koroškem 20 K.

Za zavod sv. Nikolaja v Trstu: Mil. g. stolni prošt I. Sajovic 10 K.

Za gobovce: Neimenovan 10 K.

Za cerkev v Sočergi: Iz Rovt 50 K.

Za najpotrebnejše misijone: Ne-imenovan 20 K.

Za odkup poganskega otroka: Anton Vehar, Stara Oslica 20 K.

Za odkup kitajske deklice (Je-derti): G. B. iz Podvine pri Ptuj 20 K.

Naznanilo: Zana prej odpremo za da-rove dva glavna predala: 1. Za domači misijon, 2. Za poganske misijone. In povabimo dobre ljudi, kateri zaupajo uredništvu, da bo te darove po svoji naj-boljši vesti in vednosti obrnilo, da obračajo svoje darove v enega teh namenov. Drugi nameni oziroma darovi niso izključeni; a najrajši prejemamo v ta dva glavna namena. Darovi »za domači misijon« se bodo obrnili za najsilnejše potrebe v domovini, »za po-ganske misijone« pa v prid misijonom med neverniki.

Zobobol

bolečine v križu, glavi, trganje po udih nam je še vedno ozdravil Fellerjev fluid z znamko „Elsa-fluid“. Dvanastorica za poskušnjo 3 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Štubici, Elsa trg 134 (Hrvaško). **Priczi.**

„Katoliška Tiskarna“
priporoča
vizitke, kuverte in druga dela.

Zastonj

*torej brezplačno dobi vsak
človek v lekarni Trnkóczy
poleg rotouža lepo tiskano
deset zapovedi za kmeto-
valca; tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo.* 3258 12-1

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otro-
ke in novosti v konfek-
ciji za dame.

Zahtevajte zastonj

in poštnine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni
katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih,
srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatnin in
srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po
izvirnih tovarniških cenah. 2807 6-1

Za vsako uro tri-
let. pis. jamstvo.
Brez rizike. Za-
mena dovoljena
ali denar nazaj.
Prva tvornica za
ure v Mostu.

Niklasta remontoarka	K 350
Sistem Roskopf patentna ura	4—
Švicarska originalni sistem Ros- kopf patent	5—
Registrirana „Adler Roskopf“ niklasta remont. na sidro	7—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje, dvojni pokrov	9—
Srebr. oklopna verižica z avtom. rinčico 15 gr. težka	2-60
Ruska tula nik. remont. ura s sidro z „Luna“ kolesjem	10-50
Srebrna remontoarka „Glo- ria“ kolesje prosto	8-40
Srebrna remontoarka, dvojni pokrov	12-50
Budilka	2-90
Kuhinjska ura	3—
Schwarzwaldska ura	2-50
Ura s kukavico	8 50

JAN. KONRAD

c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 668. (Češko.)

Zahtevajte

brezplačno dopošiljatev mojega ilustr.
cenika z nad 1000 slikami. —
Jamstvo več let. Vsako nepo-
polno blago se vzame nazaj
za popolni znesek. Slika pol
navadne velikosti.

Št. 365. Srebrna damska rem.
gld. **3-50.**

Št. 322. Srebrna moška rem.
gld. **3-50.**

Št. 337. Srebrna s sidro 15 kam-
nov gld **5—**, dvojni plašč
gld. **6-50.**

Št. 341. Srebrna s sidro dvojni
plašč 15 kamnov, posebno
močna gld. **7-9-50.**

Anton Kiffmann
največja tovarniška zaloga ur,
zlatnine in srebrnine. Izvoz v
vse dežele. **Maribor L. 8.**
1208 Štajersko.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le
direktno pri firmi 2691

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomuou (Morava).

Priporoča po zelo nizkih cenah bogato vezane paramente
v vseh barvah in slogih: kazule, pluvijale, dalmatič, vels,
nobesa, bandera, zastave, preproge, pregrinjala, albe, rokete
itd. pod jamstvom trpežnosti: nadalje v lastnih delavnicah
narejene kelibe, ciborije, monstrance, svečnike, lestence itd.
s krasno opravo strogo po cerkvenih predpisih.

Navodila zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
dražil solidno blago za 20%, t. j. za petino prvotne cene;
radi tega se dobo predmeti potem direktnega naročila v
Olomouu ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih konku-
renčne žeeke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Pipe iz bruyere-lesa

Prijetno in suho kajenje zato nedosežna glede čistote
in dobrega okusa. 2806 6-1

Prima izdelek iz pristnega ne-
pokvarjenega bruyere-lesa. —

Gladka glava z zelo upognjenim
bruyere-odlivom, cevka iz višnjev.
lesa z roženim ustnikom in cevjo,
ca 21 cm dolg K 1-50; ista s po-
polno izrezli. bruyere-glavo K 1-80.
Največja izbira kadilnih potrebščin,
se dobi v mojem ceniku, ki se po-
šilja zastonj in poštnine prosto. —
Dobi se pri c. kr. dvorn. založniku

Hanns Konradu

razpošiljalnica

v Mostu (Brux) št. v. 669. (Češko.)

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilu-
strovani cenik z nad 3000 slikami zastonj in
poštnine prosto.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega, dobro skubljenega K 9-60, bolj-
šega K 12—. **5 kg** belega skubljenega puha
K 18—, boljšega K 24—. **5 kg** snežnobelega
puha K 30—, boljšega K 36—. **5 kg** najfinej-
šega puha K 48—. **5 kg** snežnobel-ga nesku-
bljenega puha K 24—, K 30—, najboljšega K 36—.
Izredno izdatnega belega puha 1/2 kg K 360,
K 480, K 540, K 6—. Pošilja poštnine prosto
proti povzetju. Zamena dovoljena proti vrnitvi
3482 poštnine. 12-1

D. Schnurrmacher,
razpošiljalnica posteljne perja,
Taus 284, Češko.

Največja češka tordka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, **polbelega** 2 K 80 v, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega **snežnobelega**, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prсни puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankingblaga, 1 **pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju, od 12 K više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in franko vrnitev dopuščena, za neugaja-
joče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

2035

15-1

Letos je izšla v založništvu v Ljubljani, Kopitar-
jeve ulice št. 6, **krasno opremljena** 1790 1

Družinska Pratika

za leto 1909.

Cena kot doslej 24 vinarjev izvod.

Letošnja „Pratika“ **presega** po svoji krasni opremi in zbrani vsebini **vse dosedanje izdaje**, ker ima poleg obilice poučnega in zabavnega berila z mnogimi slikami tudi **štiri** krasno izvršene slike v trobarvnem tisku: **Lurške Matere božje**, jubilarov **papeža Pija X.** in cesarja **Franca Jožefa I.** ter izložbo „**Katoliške Bukvarne**“ v Ljubljani.

Kupujte in priporočajte le **našo** pratiko!

Glavno zalogo imajo: „**Kat. Bukvarna**“, Prodajalna „**Kat. tisk. društva**“, Anton Krisper, Vaso Petričič, A. Korenčan in Ivan Kordik, trgovci v Ljubljani.

Cena za razprodajalce pri naročilu do 100 kom. 17 vinarjev izvod,
nad 100 kom. pa po 16 vinarjev.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča sledeče podučne in koristne knjige:

Pouk zaročencem in zakonskim. Sestavil Janez Zabukovec, župnik. Cena vezani knjigi K 1-40.

To knjigo naj si pač omisli vsak, ki namerava stopiti v zakonski stan in naj jo prečita, še predno se odloči za ta težavni poklic. Tudi zakonski naj jo večkrat počasi in s premislekom čitajo, da si bodo vedno svesti svojih medsebojnih dolžnosti. Knjižica podaja tudi krasna navodila za vzgojo otrok. Ne pogreša naj se torej ta zlata knjiga v nobeni družini.

Ljudska knjižica, 81 zvezek. — I. del obsega: „Pasjeglavci“, zgodovinska povest. II. del: **Priporočke iz Kristusovega življenja** in sicer: „Vodnjak modrih mož.“ — „Betlehemsko detece.“ — „Sveta noč.“ — „Beg v Egipt.“ — „V Nazaret.“ — „V templju.“ — „Taščica.“ — „Naš Gospod in sv. Peter.“ — Cena za popolno knjigo K 2-20. **Kdor naroči in plača pred koncem marca, dobi celo knjigo za K 1-.**

Krasna povest „Pasjeglavci“ opisuje kmečki punt in boje kmetov za svoje pravice na Češkem. Povest je spisal natančno tako, kakor se je godila v zgodovinskem času, češki profesor Jirasek, predstavil pa jo je na slovenski jezik „Domoljubov“ urednik. Knjiga je prvič čisto domače pisana, ker je vzeta iz pravega kmečkega življenja. drugič je lepo opremljena in ima na naslovni strani krasno večbarvano sliko in je tudi obširna, ker štejeta oba dela blizu 500 strani. — Knjiga je sedaj silno poceni, velja namreč samo K 1-., vezana K 2-., to pa le do konca meseca marca. Kdor bo knjigo sedaj takoj, ko je naznanjena, naročil in plačal pred koncem letošnje zime, jo dobi po omenjeni nizki ceni, kdor se pa šele po marcu oglasi, jo bo moral plačati dražje, to je po pravi knjigotržki ceni, ki je več nego še enkrat višja nego znižana. — Da smo nastavili za to knjigo tako nizko ceno, smo zato storili, da zastavimo enkrat pot ničvrednemu umazanemu berilu, s katerim hodijo dobičkaželjni agenti od hiše do hiše in hočejo ljudi preslepiti, da bi se naročili na nje. Take kolporterske povesti je treba vreči v peč, agentu pokazati vrata, naročiti pa dobro koristno berilo, kakršni so „Pasjeglavci“.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Spisal Ludwig Wallace. Cena vezanemu izvodu K 4-50. — Svetovno znani roman, ki je izšel pravkar v drugi izdaji, pač ni posebič treba priporočati, saj slovi povsod, koder se ceni lepa knjiga, in tudi na Slovenskem si je „Ben-Hur“ pridobil v vseh krogih vnetih prijateljev-čestilcev. Življenje Gospodovo nam od rojstva do smrti v tem romanu živo stopa pred oči, poganstvo se nam opisuje v vsem svojem zunanjem blesku, notranji trhlости in hrepenenju po odrešitvi; osebe so vse mojstrsko opisane in kar zlasti povzdiguje to povest, dejanje je dramatiško-živo in zanimivo. Lepšega berila si ne moremo želeti kot Ben-Hurja; v odrasli mladini bo vzbudil in ohranil zavest lepote krščanstva in globoke misli njegove so velike vzgojilne vrednosti.

Malavašič: **Oče naš.** Povest. Cena K 1-50, trdo vezan K 1-70. Zares lepa, od prve do zadnje strani zanimiva povest, ki obvlada popolnoma čitateljevo pozornost in ohrani njegovo domišljijo vseskozi napeto. Ima pa tudi neprecenljivo vrednost. — Dejanje je jako živahno godi se za časa grozne francoske revolucije in opisuje boje vernikov nasproti krutemu svobodomiselnstvu, tako da je ta obširna povest tudi za naše čase vrlo zanimiva.

Andrej Hofer, tirolski junak. Igra v petih dejanjih z naslovno sliko (Hoferjeva smrt) in obširnim zgodovinskim uvodom. Cena 80 vinarjev, 10 izvodov K 5-.. Ne samo uprizorjena na odru, temveč tudi kot poučno in kratkočasno berilo bo našla ta knjižica mnogo prijateljev.

Slovenski A B C v podobah. Cena 80 vin., trdo vezan K 1-20. — Prav lična in primerna knjižica za otroke do desetega leta z živopestrimi podobami in mičnim besedilom za vsako črko abecede. Otrokom bo v pravo veselje in lahek poduk. Za otroke, ki se uče čitati ni primernejšega darila, kakor ta knjižica.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.